

ספרא דצניעותא

א מאן צניעותא דספרא. אמר רבי שמעון, חמשה פרקין אינון דכילין בהיכל רב, ומליין פל ארעא. אמר ר' יהודה, אי פלילין, א הגני מפלהו עדיפי. אמר ר' שמעון, הכי הוא, למאן דעאל ונפק, ולמאן דלא עאל ונפק לאו הכי.

ב מתלא, לבר נש דהוה דיווריה א ביני ג טורין, ולא ידע דבדיורי מתא. זרע חטין, ואכיל חטי בגופייהו. יומא חד עאל למתא. א אקריבו ליה נהמא טבא. ואמר ההוא בר נש, דנא למה. אמרו, נהמא הוא למיכל. אכל וטעם לתדא לחפיה. אמר, וממה אתעביד דא. אמרו מחטין. לבתר אקריבו ליה

חלופי גרמאות

א הכי. ב ל"ג מתלא. ג טורין. ד בורי. ה אקרבוהו; אקריבו; אקריבוהו ול"ג ליה. ו ל"ג מן אמר עד אמר. ז אקרבוהו; אקריבוהו ול"ג ליה.

דרך אמת א בין הסלעים.

פרקא

הקדמת ספרא דצניעותא

א מאן צניעותא דספרא: שואל, מהו צניעותא דספרא. אמר רבי שמעון חמשה פרקים הם, הכלולים בהיכל רב וממלאים כל הארץ. א"ר יהודה אם אלו כלולים מכל החכמה, הרי אלו טובים יותר מכולם, ולא צריכים ללמוד יותר. אמר ר' שמעון כך הוא למי שנכנס בחכמה ויצא ממנה בשלום, הוא רואה כאן התכללות כל החכמה. אבל מי שלא נכנס בחכמה ויצא ממנה בשלום, אינו כן. והביאור הוא. כי הנכנס להיכל החכמה ויוצא משם מחמת פגם, אינו נחשב, לעאל ונפיק, כי לא יצא מרצונו, אלא שגרשוהו משם מחמת פגם. אלא מי שאין לו שום פגם ויוצא מן ההיכל מדעתו ורצונו, כאדם הנכנס ויוצא בביתו, הוא כבן בית שמה, והשכינה מגלית (דפו"י דף קע"ז ע"א)

הסולם

קדמאה

לו כל מחמדיה וסתריה, ולא מעלימה ממנו דבר, הוא נחשב לעאל ונפיק.

ב מתלא לבר נש וכו': משל לאדם, שדירתו היתה בין ההרים, ולא ידע מיושבי עיר. זרע חטים, ואכל החטים כמות שהם. יום אחד בא לעיר. הגישו לו לחם טוב. אמר אותו האדם, זה למה. אמרו לו זה הוא לחם לאכול. אכל, והיה מוטעם מאד לחכו. אמר, וממה נעשה זה. אמרו לו מחטים. אחר כך הגישו לו עוגות כלולות בשמן. טעם מהם, אמר, ואלו ממה נעשו. אמרו לו, מחטים. אחר כך הגישו לו מאכל מלכים הנלשים בשמן דבש. אמר ואלו ממה נעשו. אמרו לו מחטים. אמר, ודאי אני בעל כל אלו, כי אני אוכל העיקר של כל אלו, שהוא חטה. ומשום דעה זו, לא למד איך לעשות כל אלו מטעמים, ולא

ב ספרא דצניעותא

גריצין דלישין במשחא. טעם מנייהו, אמר ואלין ממה אתעבידו. אמרו מחטין. לבתר אקריבו ליה טריקי מלכין, דלישין בדובשא ומשחא. אמר ואלין ממה אתעבידו. אמרו מחטין. אמר ודאי אנא מארי דכל אלין, דאנא אכיל עקרא דכל אלין דאיהו חשה. בגין שהוא דעתא מעדוני עלמא לא ידע ואתעבידו מניה. פה, מאן דנקיט פללא, ולא ידע בכלהו עדונין דמהניין, דנפקין מההוא פללא.

ספרא דצניעותא פרקא קדמאה

א) תאנא. ספרא דצניעותא, ספרא, דשקיל במתקלא. ידעד דלא תהו

חלופי גרמאות

ח גליפין, ט אקרבו; אקרבוה; אקריבוהו ול"ג ליה, י מלכא, כ מטיף אלין העיר הזאת, ל מטיף תנא דעד.

דרך אמת ב) מאכלי מלכים שמעריבים יחד דבש ושמן וקמח והוא כענין שאמרו חז"ל בשבת ולטריקנהו בחורי חרדי שפי עירבוב. ג) ספר דגנו ומצנוע. ד) הנשקל במשקל ע"י בפי האר"י זללה"ה.

קדמאה

הסולם

פרקא

בחי שמאל של המדרגה, וכוח לימין המדרגה ואז נעשו ב' כפות המאזנים, שכתר וחכמה שהם ימין המדרגה נעשו כף זכות, ובינה ותו"מ שנעשו לשמאל המדרגה נעשו כף חובה. והטעם שנקראו כף חובה, הוא משום שהמשכת אור השמאל ממעלה למטה הוא שורש כל החובות. והנה נתבאר ב' כפות המאזנים, שהם קו ימין המכונה כף זכות, וקו שמאל המכונה כף חובה. וסוד המשקל במאזנים, נעשה ע"י המסך דחירק שבקו אמצעי, הממעט את קו השמאל לבחינת ר"ק דחכמה, דהיינו שלא יאיר אלא ממטה למעלה, (כמ"ש באורך לעיל פרשת לך דף י"ג ד"ה ונתבאר ובד"ה ופרכך ע"ש). וע"כ נבחן המסך דחירק לבחינת לשון המאזנים, כי בכחו נשתוו ב' הכפות. כי מטרים שמיעט הארת החכמה שבשמאל לר"ק, היה הארת השמאל גדול מהימין, וע"כ היה עמו במחלוקת, שרצה לבטלו, וע"י המסך דחירק שמיעטו לר"ק דחכמה, נעשו משקל שניהם שוה זה לזה, ואז נתיחדו ונכללו שניהם זה בזה.

וד"ש (להלן פקודי אות תרפ"ג) דשקלי במתקלא דכורין ונוקבין דא עם דא ואלין אקרין מאזנים, כי הדרכו הוא בחינת קו ימין, והנוקבא הוא בחינת קו שמאל, ע"ד כתיב במאזנים לעלות, כי ע"י מסך דחירק מאיר הקו שמאל רק בבחינת ר"ק דחכמה, המאירה רק ממטה למעלה, כל אינין דשקלין דא עם דא ולא שקיל דא יתיר מן דא, סלקין ואתחברו

ולא ידע ממעדני העולם ונאבדו ממנו. כך מי שאוחז כלל החכמה, ואינו יודע בכל העדונים המענגים היוצאים מכלל ההוא.

ג) תאנא ספרא דצניעותא וכי: למדנו. ספר הצניעות הוא ספר השוקל במאזנים. כלומר, ספר המדבר ממשקל האורות במאזנים, נקרא ספר הצניעות, מטעם שהחכמה שבמאזנים מאירה כך ממטה למעלה, שהוא דרך צניעות. שזה סוד, ואת צנועים חכמה. כי מטרים שהיה משקל, לא היו הימין והשמאל שח"ס זכר ונקבה, משגיחים זה אל זה פנים בפנים, ומלכים הראשונים מתו וזיון שלהם לא נמצא, והארץ שח"ס מלכות, נתבטלה.

ביאור הדברים. נודע שהעולם לא היה יכול להתקיים עד ששיתף מדת הרחמים בדין, שפירושו, שהעלה המלכות שהיא מדת הדין, לבינה שהיא מדת הרחמים, ונשתתפו שתיהן יחד, ואז נתקיים העולם. וע"י עליה זו של המלכות בבינה נבקעה כל מדרגה לב' חצאים, לבתר וחכמה, שנשארו במדרגה להיותם ממעל המלכות, ולבינה ותו"מ, שהם נפגמו ע"י המלכות שעלתה, ויצאו מן המדרגה. וכן נעשה בכל המדרגות. (כמ"ש באורך לעיל בראשית א' דף ד' ד"ה וביאור. עש"ה) ובוה נתתן הקטנות בכל המדרגות. ולעת גדלות נעשה זוג ע"ב ס"ג דא"ק המוריד בחזרה את המלכות מבינה למקומה למטה, ונטהרו ג' הספירות בינה ותו"מ מפגם הדין שבמלכות, והן חוזרות ועולות למדרגתן. ונעשו שם (דפו"י דף קע"ו ע"א *) דף קע"ו ע"ב)

ספרא דצניעותא

ג.

מתקלא, לא הוו משגיחין אפין באפין, ומלכין קדמאין מיתו, וזיוניהון לא אשתכחו, וארעא אתבטלת.

(ד) עד דרישא דכסופא דכל כסופין, לבושי דיקר אתקין, ואחסין.

דרך אמת ה' עיין בפ' נשא קמב ע"א.

קדמא	הסולם	פרקא
<p>(ד) עד דרישא דכסופא וכו': עד שהראש, חמדת כל החמורות, שהוא ראש דנוקבא דעתיק, הנקרא רישא דלא אתיידע, התקין לבושי יקר, והנחיל אותם לכל פרצופי אצילות.</p>	<p>ואתחברון כחדא, דהיינו כנ"ל, שהמסך דחירק משה ב' הכפות שתהיינה במשקל שוה ולא יהיה השמאל גדול מימין, ואז מתחברים שניהם. וז"ש בספר יצירה, ש"ש אמות אמ"ש, שהן ג' קוין מים אש ורוח. יסודן כף זכות, וכף חובה, ולשון חק מבריע בינתים. דהיינו כנ"ל שמים שה"ס כו"ח דימין, ה"ס כף זכות, ואש שה"ס בינה ותו"מ שבשמאל, ה"ס כף חובה. והמסך דחירק שבקו האמצעי, ה"ס לשון המאזנים. המשוה משקל שניהם שלא יהיה זה גדול מזה, ואז מתחברים זה בזה. ומשגיחים זה אל זה פנים בפנים. פנים, פירושו השפעה, שמשפיעים זה אל זה, שהימין משפיע חסדים לשמאל, והשמאל משפיע חכמה אל הימין.</p>	
<p>פירוש. כי כדי שיוכל קו האמצעי לעורר את המסך דחירק שבו, שישוה את הארת ב' הקוין ימין ושמאל זה בזה, ויאירו זה בזה, היה צריך לעזר מלמעלה. כי מאחר שכבר ירדה המלכות מבינה, ונטהרו ג' הכלים בינה ותו"מ שהם קו השמאל, מכל בחינת פגם, א"כ איך יכול קו האמצעי למעט שוב את הקו שמאל בכח המסך דחירק שלו, שהיא בחינת החזרת המלכות לבינה, (כנ"ל פרשת לך דף י"ג ד"ה ונתבאר ע"ש). ולפיכך התקין רדל"א את עצמו, שהמלכות לא תרד מבינה שלו לעולם, ואין בו בחינת הטהרה של קו שמאל כלל. וע"כ הוא נקרא רישא דלא אתיידע, כי לא נודע בו הארת החכמה וכולו ימין, שהוא חסדים. ובוה נחלש גם כח השמאל של מטה וקו אמצעי יכול למעטו. והחסדים שברדל"א נמשכים לקו אמצעי, היוצאים ע"י מסך דחירק שבו, והם מכונים לבושי יקר, שע"י קו האמצעי הממשיכם, מתלבש בהם הארת החכמה שבשמאל, ואז יכולה להאיר. (כמ"ש לעיל בהקדמת ספר הזהר דף כ"ג אות י"ד ד"ה אתלבש בלבוש יקר ע"ש). וז"ש, עד דרישא דכסופא דכל כסופין לבושי דיקר אתקין, שהתקין את עצמו, שלא תרד המלכות מבינה שלו לעולם, שע"י ממשיך ממנו קו האמצעי את לבושי יקר בשביל החכמה שבקו שמאל. ואחסין, שהנחיל כח זה להפרצופין שמתחתיו, אשר המלכות לא תצא מן הבינה בבחינת ג"ר של כל מדרגה, (כמ"ש בהקדמת ספר הזהר דף נ"ה ד"ה וטעם) וכיון שקו האמצעי יש לו עזר זה מרישא דלא אתיידע, אז הוא יכול למעט קו השמאל במסך דחירק שלו, שלא יאיר אלא ממטה למעלה, דהיינו בבחינת ויק דחכמה, שאז משקל ימין ושמאל שוים זה לזה ומתחברים שניהם, ומשגיחים זא"ז פנים בפנים כנ"ל.</p>	<p>וזה אמרו, דעד דלא הוה מתקלא, שטרם שהיה המסך דחירק דקו האמצעי, השוקל את הימין והשמאל במאזנים, שלא יהיה זה גדול מזה, לא הוו משגיחין אפין באפין, שלא היו משפיעים זה אל זה, כי השמאל היה גדול מן הימין, משום שהיה מתפשט ממעלה למטה, וע"כ היו אחר באחור זה עם זה, דהיינו שהיו במחלוקת, וכל אחד החזיר אתוריו כלפי חברו. ומשום זה, ומלכין קדמאין מיתו, שהם ז' ספירות תחתונות שבעולם הנקודים, שלעת גדלות שנעשה הווג דע"ב ס"ג דא"ק והוריד מהם בתורה את המלכות מבינה, למקומה למטה. ועלו בינה ותו"מ בחזרה להמדרגה, ונעשו קו שמאל, ויצא בהם אור החכמה, הנה אז, האירה החכמה ממעלה למטה, דהיינו מאצילות לבי"ע ונשברו הכלים ומתו. (כמ"ש לעיל בפתיחה לחכמת הקבלה דף כ"א אות צ' ע"ש, ובתלמוד ע"ס חלק ז' דף תפ"ו ד"ה הסיגים) והיה זה מטעם, וזיוניהון לא אשתכחו, וארעא אתבטלת, כי הזיון שלהם, לא נמצא כי המלכות הנקראת ארעא שעלתה לבינה, שממנה הזיון שלהם, נתבטלה לגמרי ע"י הארת הע"ב ס"ג, כי ירדה למקומה למטה, ונטהרו הכלים דבינה ותו"מ לגמרי, ויכלו להשפיע החכמה ממעלה למטה, שלא היה מי שיזיין אותם שישפיעו רק ממטה למעלה, וע"כ נשברו ז' המלכים ומתו. כמ"ש שם.</p>	

האי

(דפו"י דף קצ"ו ע"ב) * ע"י ברכת שלום בסוף הספר

ספרא דצניעותא

ד

(ה) האי מתקלא תלי באתר דלא תהו, אתקלו ביה אינון דלא אשתכחו. מתקלא קאים בגופיה. לא אתאחד, ולא אתחזי. ביה סליקו, וביה סלקין דלא תוו, ותוו, ויהויין.
(ו) סתרא גו סתרא, אתתקן ואודמן, בבתד גולגלתא, מלייא טלא

הלופי גרמאות
ח גולגלא.

דרך אמת ון הוא שפע העליון ועיין פי' נשא קכח ע"ב.

קדמאה

הסולם

פרקא

הא' שנקרא רד"א, להאיד לתחתונים. הקרום של האויר, שבין גלגלתא לחכמה סתימאה, נודרך וסותם. אלו שערות הראש דא"א הרצונות מתגלה, במצח דא"א, ע"י תפלות התחתונים. השגחה מעין פקוחה, שלא ינום, ושומר תמיד, נתקנה בעינים דא"א והשגחה של הפרצופין שלמטה תלויה בהשגחה זו העלינה דא"א. וכי נקבים של ממלא מקום השלטון, שה"ס החוטם, המעורר רוח חיים לכל. **פרדשקא** פירושו ממלא מקום השר, כמו **פרדכש** (מגילה י"ב ע"ב).

פירוש. אחר שביאר, שהמתקלא תלוי בראש עתיק הנקרא רד"א, ששם הוא השורש, ועיקר עמידת המתקלא היא בגוף דעתיק, כמ"ש **מתקלא קאים בגופיה**, ממשין לבאר כאן איך המתקלא עומד בגוף דעתיק, שהוא חג"ת נהי"מ שלו. אמנם גם חג"ת נהי"מ דעתיק נעלמים מבחינת עצמם, אבל הם מתגלים ע"י התלבשותם בא"א, ועושים בו ד' תקונים המכונים ד' תקוני גלגלתא. גם צריך שתדע שאע"פ שאמרנו שהמתקלא עומד בת"ת דגוף, ושם מתלבשת החכמה בחסדים במשקל השוה והחכמה מאירה בשלמות הראויה, הנה זה רק לבחינת יציאת החכמה בלבדה, אבל עוד אין החכמה מתגלית להאיר שם, אלא רק בנה"י של הגוף, באופן שמקום יציאת החכמה הוא בחג"ת, ושם עודה מכוסה, ומקום גילוי הארת החכמה היא בנה"י, והיינו במלכות בעיקר, שהיא כוללת נה"י. ומשום זה נחלקת כל מדרגה לג' חלקים, המרומזים בג' אותיות ב' צ"צ' **הצ"ס**. שמקום תלית המתקלא נקי ב' צלם, שה"ס הראש. ומקום יציאת החכמה נקרא צ"צ' הצלם, שה"ס חג"ת. ומקום גילוי הארת החכמה נקרא צ"צ' הצלם, שה"ס נהי"מ. והם נכללים זה בזה, ויש מ"צ' דמו' ויש מ"צ' דלי'

(ה) **האי מתקלא תלי וכי'**: מאזנים אלו תלויים במקום שלא היו, דהיינו בראש דעתיק שנתתקן שהמלכות לא תרד מבינה שלו לעולם, שזהו שורש המתקלא. וכן נתתקן בראש כל מדרגה, כנ"ל בדבור הסמוך. ונבחן שתלויים שם. נשקלו בו אלו שזיוניהם לא נמצאו, דהיינו ד' מלכים שמתו מחמת שזיוניהון לא נמצאו, נתתקנו מכח זה ששורש המתקלא נתלה בראש דכל מדרגה. ועצם המאזנים עומדים בגוף, דהיינו בקו אמצעי, שהוא ת"ת, שבו מציאות הדין של המסך דחירק. והדין הזה אינו מתאחד ואינו נראה במאזנים, כי אלו היה נראה היה מתבטל אפילו הו"ק דחכמה, אלא שפועל למעט השמאל אע"פ שאינו נראה בו. במאזנים האלו, עולים האורות דשמאל ממטה למעלה. ובו עולים, שלא היו, והיו, ויהיו.

פירוש. המתקלא התלויה בראש כל מדרגה, נבחן שתלויה במקום ש"א היו, כי אין שם מקום המלכות והדין שלה, אלא שנתתקנה שם כדי לתקן התחתונים, דהיינו לתת כח אל קו האמצעי שבגוף, כנ"ל. והמתקלא העומד בגוף כל המדרגה נבחן דהו", כי בת"ת היא מציאת המסך דחירק בחוזה שלו. והמתקלא העומד בסיום המדרגה, דהיינו בעטרת יסוד, שהוא קו האמצעי דנה"י, נבחן דיהויין, כי הדין דמסך דחירק, אינו מתגלה בעטרת יסוד אלא אחר כריתת הערלה, וע"כ אומר בו לשון עתיד. דהיינו שמתגלים בו ע"י תקון.

(ו) **סתרא גו סתרא וכי'**: סתר בתוך סתר נתתקן ונודמן בגלגולת אחת שהיא כתר של א"א המלאה טל הבדולח, שהוא חכמה סתימאה דא"א. ונמצא שחכמה דא"א שהוא סתר אחד יצאה ונתקנה בתוך הכתר דא"א, שהוא סתר ב'. ובדרך זה נודמן הארת ראש

(דפני דף קצ"ט ע"ב)

ה

ספרא דצניעותא

דְּבִדּוּלְחָא. קְרוּמָא דְאִירָא אַנְדְּכָךְ וְסְתִים, אִינוּן ׀ עֶמֶר יִנְקִי תְלִיין בְּשִׁקּוּלָא. ׀ רַעּוּא דְרַעּוּיִן ׀ אַתְגְּלִיא בְּצִלוֹתָא דְתַתְּאִי. אֲשַׁחְא פְּקִיחָא דְלֹא נָאִים, וְנִטְרִד

ה'לופי גרמאות

1 נ.קא. ׀ אתגליין.

דרך אמת זן צמר. זן רצון של כל הרצונות מתגלה ע"י התפלגות התחזונים שבצורה זו.

קדמאה	הסולם	פרקא
להיותם בחינת ׀ דצלם שבצ', והם ב' התקונים עמר נקי, שה"ס ב' אודנין, ורעוא דרעוין, שהוא המצח, והמצח ה"ס קו אמצעי בב' אודנין. ב' הם נצח והוד הנגלים, שהם בחינת ׀ דצלם דצ', ששם מתחיל הגילוי, הנקרא, אשחא פקיתו דלא נאים. ותקון הד' ה"ס ב' נוקבי דפרדשקא, ששם מאירים יסוד ומלכות דעתיק, והם צ' דצלם שבצ', וע"כ שם מקום גילוי החכמה. וזכור שהכרח התחלקות של מ"צ, הוא מכח המתקלא, שמקום תליתה הוא בם', ומקום עמידתה הוא ב', ושם עודה מכוסה, ומקום גילוייה הוא בצ'.	ד' ויש מ"צ דצ' באפן שיש מל"צ בחג"ת דעתיק, ומל"צ בנה"י שלו.	ו"ס ד' תקוני גלגלתא שנתקנו ע"י חג"ת נה"י דעתיק. שמחג"ת שלו מאירים פנימית הראש דא"א, שהם ג' תקונים, גלגלתא, וחכמה סתימאה וקרומא דאירא. ומנה"י דעתיק מאירים ד' תקונים שבחיצוניות הראש דא"א, שהם עמר נקי, ומצחא, פקיתו דעיינין, וב' נוקבי דפרדשקא, שה"ס התוטם.
		וזה אמרו. בחד גלגלתא, שהוא כתר דא"א, ששם מאיר חסד דעתיק. הוא תקון הא' ובחינת ׀ דצלם שבחג"ת דעתיק. מ"י"א מ"א דבדולחא, שהוא חכמה דא"א, ששם מאיר גבורה דעתיק, הוא תקון הב', ובחינת צ' דצלם דחג"ת דעתיק. קרומא דאירא אודכך וסתיב, שהוא הקרום הסותם את חכמה דא"א שלא תתגלה לחוץ ממנו, ושם מאיר ת"ת דעתיק שהוא קו האמצעי, וזהו תקון ג', ובחינת ׀ דצלם שבחג"ת דעתיק, שבו עומד המתקלא כנ"ל. וז"ש, אודכך וסתיב כי להיותו בחינת קו אמצעי ו' דצלם, הרי הוא מיוחד ב' הקוין זה בזה והחכמה מתתקנת בלבוש יקר דחסדים ויכולה להאיר בשלמות. וז"ש אודכך, שהי' יוצאת מאויר שלה וחזרה להיות אור, (כנ"ל ב"א מ"ה ד"ה כד) כי ע"י המתקלא שבה נשלמה אור החכמה. ועכ"ז, וסתיב, שלא נפתחה סתימתה הסותמת את החכמה דא"א, והוא מטעם הנ"ל שאע"פ שהמתקלא עומד בחג"ת מכל מקום אין שם רק מקום יציאת החכמה, ולא מקום גילוי לחכמה, וגילוי החכמה אינה אלא רק בנה"י. ע"כ נשארה שם החכמה סתומה ע"י הקרום, אע"פ שנודכך והשלים אור החכמה. ומסבה הזו היה הכרח, שנהי"מ דעתיק ששם מקום גילוי החכמה יאיר עוד ד' תקונים בא"א, ואו מתגלה החכמה בתקון האחרון המכונה חוטמא, שהוא המלכות. וכבר ידעת שגם בנהי"מ יש מל"צ. וע"כ יש ב' בחינות נה"ה, א) מכונים נצח והוד הנסתרים

וזה אמרו. אינון עמר נקי תליין בשקולא, שהם שערות דא"א העולים וצומחים מב' אודנין דא"א, שבהם מאירים נו"ה דעתיק הנסתרים, להיותם ׀ דצלם דצ', שבהם אין הי' יוצאת מאויר. ואויר הזה שבה' נקרא אוירא דכיא, וע"כ מכונים השערות עמר נקי ומשום שאין החכמה מתגלה שם, נמצאים הנצח והוד, שהם ימין ושמאל, שהם שקולים שוה בשוה. כי במקום שמתגלה החכמה, הוא מתארכת ומתגדלת על קו ימין עד שקו האמצעי צריך לשקול אותם בכח המסך דחירק שיהיו שוה בשוה. משא"כ כאן בנו"ה הנסתרים גם בבחינת השמאל מאירים רק חסדים, וע"כ הם שקולים. וז"ש תליין בשקולא, שבחינת הוד שבהם אינה ארוכה יותר מבחינת הנצח שבהם. והוא כמ"ש (באדרת נשא אות כ"ד) דלא נפיק נימא מנימא ושערא משערא. וזה הוא תקון הד'.

וז"ש, רעוא דרעוין אתגליא בצלותא דתתאי, שהוא מצח דא"א, ששם מאיר יסוד דעתיק, שהוא קו האמצעי של נו"ה הנסתרים שלו. שבסבת הארת יסוד דעתיק שם נפנה המצח משערות, שהם כחות דין, ונתגלה בו רצון הרצונות. והוא תקון ה'. וז"ש, אשחא פקיתא דלא נאים ונטרד תדירא שהוא עינים דא"א, שבהם מאירים נצח והוד הנגלים דעתיק, והוא ׀ דצלם דצ', ששם מקום עמידת המתקלא

(דפויי דף קצ"ו ע"ב)

ספרא דצניעותא

ו

תְּדִירָא. אֲשַׁנְחִיתָא דְתַתָּא בְּאֲשַׁנְחִיתָא דְנְהִירו דְעֵלְאָה. ^ט תְּרִין ^{טו} נִקְבִין דְפְרִדְשָׁקָא,
^{טז} דְאֲתַעַר רוּחָא לְכָלְא.

ז) בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, שִׁיתָא ^ח בְּרֵאשִׁית
עֲלִייתָהּ, כּוֹלְהוּ לְתַתָּא, וְתִלְיִין מִשְׁבְּעָה ^ט דְגוּלְגֻלְתָּא יַעַד יְקִירו דְיִקְרוּתָא,
וְהָאָרֶץ תִּנְיֵנָא לָאו בְּחוּשְׁבֵן וְהָא אֲתַמַּר. וּמַהֲהִיא דְאֲתַלְטִיָּא נְפָקָא, דְכְּתִיב
^{טז} מִן הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אֲנִיהָ יִי. ^{טז} הִיִּתָּה תַּהוּ וְכַהוּ וְחֻשְׁףָּ עַל פְּנֵי תַּהוּם וְרוּחַ
אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם. תְּלִיסָר, תְּלִיִין בְּתִלְסָר ^{טז} יְקִירו דְיִקְרוּתָא.

מסורת הזהר

(א) (בראשית ה') ב"ב רכב צ"ג.

חלופי גרסאות

טז מוסיף דביה תרין, טז ואתער, צ מוסיף בראשית ברא
שית, ק הגולגלתא, ר ל"ג עד; דער, ט ל"ג היתה תהו
ובהו, ת דיקרו.

דרך אמת טז נקבי החלוק שעל ידם נושב רוח החיים בעולם והם סוד שני נקבי ההי"ן שבשם יוד"ר. ויש מפרשים
נוקבין דפרדשקא שני חלונות של פרדשקא שהוא פקיד ממונה גדול. וחשוב. ורמז על התפארת התפשטות
הכת"ר ולו שני חלונות הנזכרים בפ"י הא'.

הסולם

קדמאה

פרקא

ד' תקונים בחצוניות הראש, שהם עמר נקי,
ורעוא דרעוין, ואשגחא פקחא, וכ' נוקבי
דפרדשקא. שאין החכמה יכולה להתגלות אלא
בתקון האחרון הזה. וז"ש **דאתער רוחא**
לכלא, שממנו יוצא רוח החכמה לכל פרצופין
התחתונים. (ועי' בתלמוד עשר ספירות חלק
י"ג מאות נ' עד אות צ"ב, ששם נתבאר ז'
תיקוני גלגלתא האלו באריכות.)

המתקלא ויציאת החכמה, אבל עוד לא מקום
גילוי, וז"ש, **אשגחחא דלתתא באשגחחא**
דנהירו דעלאה, השגחה, רומז על אור
החכמה, הנקראת ראייה, ואומר, שהחכמה
המתגלה למטה בחוטם דא"א, מקובלת מכאן,
מעינים דא"א, שבהם מקום יציאת החכמה,
להיותה בחי' ^ז דצלם דצ'. כמבואר. והוא
תקון הששי דא"א. וזה אמרו, **תרין נוקבין**
דפרדשקא דאתער רוחא לכלא, שהוא
חוטם דא"א, שבו מאירים יסוד ומלכות
דעתיק, שהם בחינת צ' דצלם שבצ'. וע"כ
יש בחוטם ב' נקבים, כנגד הארת יסוד ומלכות
דעתיק, ושם הוא מקום גילוי החכמה. וע"כ
נקרא החוטם בשם **פרדשקא**, שפירושו ממלא
מקום של השליט, משום שעיקר השולט על
יציאת החכמה, הוא בעינים דא"א, שה"ס ^ז
דצלם, אלא משום ששם אין מקום לגילוי,
ששם בחינת ג"ר, ואין החכמה מתגלית אלא
בכלים דו"ק, וע"כ נתגלתה בחוטם, שהוא
ו"ק, ובחינת צ' דצלם דצ'. נמצא, שהחוטם
הוא פרדשקא, וממלא מקום של העינים. וזה
הוא תקון השביעי.

ז) **בראשית ברא** וגו': בראשית ברא
אלקים את השמים ואת הארץ הם שש תיבות,
כנגד חג"ת נח"י, ובראשית עליהן, שהיא
בינה. כולם הן למטה בבינה ובז"א, והן תלויות
ונמשכות מז' תיקוני גלגלתא, ומתפשטים עד
היקר מכל יקר, שהוא י"ג תיקוני דיקנא
דא"א, שמהם נמשך הכתוב הב' היתה תהו
ובהו וגו' שבו י"ג תיבות, כמ"ש לפנינו.
והמלה **והארץ השניה**, דהיינו **והארץ שבה**
מתחיל הכתוב הב', אינה בחשבון י"ג תיבות
אלו כמו שלמדנו, משום שיצאה מן אותה
הארץ שנתקלקלה, בחטא של עצה"ד, שנתערב
בה המלכות דמדת הדיון הקשה, שכתוב מן
האדמה אשר אררה ה'. וע"כ אינה בחשבון
י"ג, והם מתחילים מן היתה, דהיינו היתה,
תהו, ובהו, וחשך, על, פני, תהום, ורוח, אלקים,
מרחפת, על, פני, המים, שהם י"ג תיבות,
ואלו י"ג תיבות תלויות מן י"ג תקונים שביקר
מכל יקר, שהוא הדיקנא דא"א. ומתבארים
לפנינו להלן (מאות י"ד עד אות י"ח).

שיתא

(דפו"י דף קצ"ו ע"ב)

ז

ספרא דצניעותא

(ח) שיתא אלפי שנין, תליין בשיתא קדמאי, שביעאה עליהו, דאתתקף בלחודוי. ואתחריב פלא בתריסר שעתו, דכתיב היתה תהו ובהו וגו'. תליסר יקים לון ברחמי, ומתדשן בקדמיתא, וקמו פל אינון שיתא. בגין דכתיב ברא, ולבטר פתיב היתה, דהא תות ודאי, ולבסוף תהו ובהו וחשך, ונשגב יי לבדו ביום ההוא.

(ט) גלופי דגליפין, פחיו דתויא אריה, ומתפשט לכאן ולכאן, ונבא ברישא. רישא דאחיד אכתפין, אעבר ונעים, נטר וגניז. חד לאלף יומין ועירין

חלופי גרמאות

א כקדמיתא. ב קמו. ג בחיו; דחיו. ד אחורא; אחורא; אחורא; כתפין; אחור; אחור; אחורא.

מסורת הזהר

(ב) (ישעיה ב) וישלה עו ציד.

דרך אמת ין חקוקה של כל החקוקות שחקק הש"י נתגלה משם מראה ודמיון של נחש ארוך שמתפשט לכאן ולכאן כאומרו כחיו דחורא וכו'. כן אחד לאלף יומין ועירין מתגלה קליטה אחת והיינו חטיפה בקשרי סנפירין בחבל נחלתו וחטיפה זו היא תגבורת כח הנחש הנוכח והיא מלשון רז"ל במסכת שבת קולט אדם מן המוחילה שפי' חוטף בירו ושותה, ע"ש. וענין חטיפה זו נרמז בסבא משפטים ע"ש.

קדמאה

הסולם

פרקא

במלכות לקיים העולם בשתא אלפי שני ע"י כלים ואורות שלה. ועליה רומזת המלה, בראשית. ונודע, ששורש תקון זה דעלית המלכות בבינה, הקטנות והגדלות וכל מיני מוחין, יוצאים מי"ב תקונים שבדיקנא דא"א, עד ונקה, שהיא בחינת המלכות, שבחינתה עצמה גנוזה, אלא שמקבלת מן י"ב תקונים של הדיקנא, כמ"ש להלאה, וע"כ נאמר עליה ונקה לא ינקה, כי כל אלו האורות של י"ב התקונים הם מכלים ואורות דבינה ומבחינה זו נקראת ונקה, ולא מכלים של עצמה, שהם עוד בסוד לא ינקה, ובאלף הז' יחרכו כל אלו המוחין הנמשכים מן י"ב תקוני דיקנא. שו"ס תורבן העולם שיהיה באלף הז' וו"ש ואתחריב כלא בתריסר שעתו, שכל מה שבתריסר שעתו, שהם י"ב תקונים דדיקנא הכוללים כל האורות והכלים דבי"ע יחרכו (כמ"ש בהקדמת ספר הזהר דף ק' ד"ה בן איש חי. ודף ק"ב ד"ה והענין ע"ש כל ההמשך) תליסר יקים לון ברחמי, שמול י"ג, שנאמר עליה בשתא אלפי שני לא ינקה, כנ"ל הנה אז תקבל תקונה המוחלט (כנ"ל בהקט"ז דף ק"ב ד"ה והענין) כי הבין ישוב להיות ס"ג ע"ש בההמשך, ואז וקמו כל אינון שיתא, שכל המוחין דשתא אלפי שני יחזרו ויקומו. כמ"ש שם.

(ט) גלופי דגליפין כחיו וכו': חקיקות החקיקות הוא כמראה נחש ארוך ומתפשט לכאן ולכאן, הונב הוא בראש, הראש מתאחד בכתפיים

(ח) שיתא אלפי שנין וכו': ששת אלפים שנה שהעולם עומד תלויות ונמשכות בשש חבות הראשונות שהם, ברא אלפים את השמים ואת הארץ השביעי שהוא בינה, הוא עליהם, שמתגבר בלבדו, דהיינו המלה בראשית המוקדמת להם. ונחרב הכל בי"ב שעות, שכתוב, היתה תהו ובהו וגו'. השלשה עשר, יקים אותם הי"ב שעות ברחמים. ומתדרשים ככתחילה, וקמים שוב כל אלו הששה. משום שכתב ברא, ואח"כ כתוב, היתה, שמשמע שעתה כבר איננה, והוא כי היתה ודאי בששה אלפי שני, ולבסוף, באלף הז' היא תהו ובהו וחשך וגו', כי נחרבה. וו"ש ונשגב ה' לבדו ביום ההוא, דהיינו באלף הז'.

פירושו. נודע שלתקון העולם, שתף מדת הדין במדת הרחמים, דהיינו שהעלה המלכות לבינה, שע"ז השיגו זרין מוחין וכלים מן הבינה ונתקיים העולם, ולולא זה לא היה העולם מתקיים (כנ"ל ב"א דף ז' ד"ה וכבר) וו"ש שיתא אלפי שנין תליין בשיתא קדמאי, שה"ס חג"ת נה"י של ז"א שנמתקן בכלים דבינה, שע"כ המה חסרי המלכות, ועטרת יסוד שה"ס מפתחא, דהיינו מלכות מבחינת בינה, היא עומדת במקום מלכות האמיתית דמדת הדין. ו"ש שביעאה עליהו דאתתקף בלחודוי, שבחינת המלכות, שהיא ספירה השביעית, הוא מבחינת בינה שהוא ממעל חג"ת נה"י, כי הבינה לבדה מתחזקת (דפו"י דף קצ"ו ע"ב)

ספרא דצניעותא

ה

אֲתַגְלִיּא, קוֹלְטְרָא בְקַטְרוּי, סְנַפִּירָא בְעַבְדוּי, אֲתַבְר רִישֵׁיהּ בְּמִינֵי דְיָמָא רַבָּא,
דְּכַתִּיב ׀ שְׁבַרְתָּ רֵאשֵׁי תַנִּינִים עַל הַמַּיִם. תְּרִין הָווּ, חַד יֵאֲתַחְזְרִי, תַנִּינִים כְּתִיב
חֶסֶר. רֵאשֵׁי, כד"א ׀ וְדַמּוּת עַל רֵאשֵׁי תַחְתֵּיהּ רְקִיעַ.

מסורת הזהר (תהלים עד) בא יג צ"ק. ד (יחזקאל א) ב"א כח צ"א.
ח' אתמלייא; אתגלייא ואתמליא. 1 אתחזרו.

קדמא

הסולם

פרקא

כלומר שנסתלקו ממנו הג"ר שהוא ראש, ולא נשאר ממנו רק בחינת ר"ק דחכמה שהוא נבחן לכתפין. **אעבר וזעוב**. בשעה שעובר להשפיע חכמה הוא זועם בדינים, משום שאינו נגלה אלא על גזרא דדינא (כנ"ל וירא ס"ה ד"ה מה) בסו"ה בערב היא באה. נטיר וגניז. שעל ידי הזעם שלו שומר, שהרשעים לא יקרבו להמשיך ממנו, וגנו הג"ר דחכמה.

ונודע שהחכמה מכונה אלף ימים, ובחינת ר"ק דחכמה מכונה אלף ימים קטנים. והמלכות ה"ס אחד לאלף ימים אלו, ואין החכמה מתגלית בשום מדרגה אחרת זולתה. וז"ש, **הד לאף יומין זעירין, אתגליא קולטרא בקטרוי**, שבמלכות, שה"ס אחד לאלף ימים קטנים, מתגלה ההשגחה, שה"ס חכמה, על ידי תקוניו ומשמיענו שחזן ממנה אין החכמה מתגלה כלל, (כנ"ל בראשית א' דף רע"ו ד"ה ועוד כמה). ומלכות זו בשעה שהיא מגלית חכמה נקראת סנפיר, שהעולם עומד עליו, שאין קיום לעולם זולת על ידי חכמה זו שהיא מגלית, וז"ש, **סנפירא בעדבוי** שהסנפיר שהעולם עומד עליו הוא בחלקו של מלכות זו שה"ס חד לאלף וכו' כמ"ש לעיל (ב"א י"ד ד"ה פירוש. ע"ש).

ונודע שבביאת קו האמצעי להכריע וליחד ב' הקוין ימין ושמאל זה בזה, הוא עושה ב' פעולות שמתחילה פועל במסך דמלכות דמדת הדין, ואח"כ פועל במלכות הממותקת במדת הרחמים, כנ"ל (פרשת לך דף י"ג ד"ה ונתבאר ע"ש. ואין להכפיל הדברים). שבמסך דמדת הדין שמצמצום א' הרג את הנוקבא, ובמסך הממותק דמדת הרחמים מצמצום ב' מתן ראשו של הזכר, דהיינו שמיעטו מג"ר דג"ר והעמידו על ר"ק דג"ר, כמ"ש לעיל (פרשת בא דף ט"ו ד"ה ביאור, ע"ש).

וזה אמרו. **תריין הוו, חד אתחזרו**, שמבחינת קו שמאל הנ"ל נמשכו ב' תנינים, שהם לויתן וכת זוג, אבל בסבת המסך דחירק

בכתפים, עובר וזועם שומר וגנו. אחד לאלף ימים קטנים מתגלה ההשגחה בתקונו. הסנפיר שהעולם עומד עליו הוא בחלקו. ראשו נשבר במים של ים הגדול, שכתוב, שברת ראשי תנינים על המים. שנים היו, והוחזרו אחד, שכתוב, תנינים, חסר ה' דלשון רבים. ואע"פ שכתוב **ראשי** הוא לשון יחיד, כמו שאתה אומר, ודמות על ראשי תחיה רקיע. הרי שנאמר ראשי עם י' אע"פ שהיא ראש חיה יחידה, אף כאן בתנין, אע"פ שנאמר ראשי, הוא ראש של תנין אחד. **קולטרא**, פירושו השגחה, מלשון דעביד קומיס קליטר (וי"ד כ"ח) שפירושו ראש המשגיחים. **בקטרוי**, פירושו עשיה ותקון, מלשון, קטרוי בירי (מועד קטן יד ע"ב).

פירושו. המדובר הוא כאן, בסוד קו שמאל מבחינתו עצמו, שממנו נמשכים כל הדינים. ומדמהו לצורת תנין בים, ולצורת נחש ארוך להיותו נמשך מקו שמאל דבינה עד המלכות הנקראת ים. וע"כ הוא ארוך. ועוד, כיון שהחכמה מתגלית בקו שמאל, והחכמה נקראת ארוך, ע"כ קורא אותה, תויה אריך.

וזה אמרו. **ג'ופי דג'יפין**, דהיינו קו שמאל שממנו כל החקיקות שהם הדינים. **כחיוז דחויא אריך ומתפשט לאבאן ולבאן**, שהוא מתפשט לבינה ולמלכות, כנ"ל, וע"כ הוא ארוך מבינה עד מלכות. **זנבא ברישא**, הזנב שלו הוא בראש. כי בקו שמאל נהפכו המדרגות, כי הסדר הוא ג"ר בראש ו"ק לאחר כך בגוף, וגזרא דדינא בסיום, המכונה זנב, וכדי למחות הרשעים שהיו ממשיכים מג"ר דחכמה ממעלה למטה נעשה תקון בקו שמאל של הפיכת המדרגות שגזרא דדינא עלה למעלה באפן שהסיום והזנב נעשה לבחינת ראש, ואחר כך הו"ק ואח"כ לבסוף הג"ר (כמ"ש לעיל פרשת וירא דף פ"ג ד"ה פנימיות ע"ש) הרי שזנבא ברישא. וז"ש, **רישא אחיד אכתפין**, שהראש שלו הוא בחינת כתפין, (דפו"י דף קצ"ו ע"ב)

ספרא דצניעותא

ט

י ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור, היינו דכתיב כי הוא אמר ויהי, הוא בלחודוי. לכתר אתחננו חד יהוי ייהו וי בתראה שכינתא לתתא. כמה דהי שכינתא אשתכח ובחד מתקלא אתקלו.

יא ויהיו רצוא ושוב, דכתיב ויבא אלהים את האור כי טוב. אמרו צדיק כי טוב. האי, במתקליה סלקא. קדמא בלחודוי. וכלא לתר אתחננו. אחתא ומודעתא פלילן דא ברא ביו"ד ה"א, פתרון רחמינ דמתחבבן.

יב שיתא נפקין מענפא דשרשא דגופא, לישן ממלל ברכבן. לישן דא,

מסורת הזהר

ה (תהלים לג) זית ב ט"ד ש"ב. ו (ישעיה ג) ב"א רסו צ"א.

חלופי גרסאות

ז ל"ג אור. ח מוסיף הוא בלחודוי ויהי בלחודוי. ט יהוי י; יהוי וי; יהוי י; יהוי ייהי. י לתתא. כ במתקלא. ל אתחננו. מ מוסיף ו אחתא; ואי אחתא.

דרך אמת ל' כשני אוהבין המתחבבין זה עם זה.

פרקא

הסולם

קדמא

יא והחיות רצוא ושוב: דכתיב וירא אלקים את האור כי טוב. פירוש, כשהחיות, שה"ס הארות החכמה שבשמאל, הן ברצוא, להמשך ממעלה למטה הם פוגעים בדינים של קו אמצעי או הם ושוב, שמחזירים הארתם ממטה למעלה, כדי להתיחד בחסדים. וז"ש וירא אלקים את האור כי טוב, שע"י קו האמצעי, נעשה האור טוב כי הוא שב ומתיחד עם הימין, וז"ש אמרו צדיק כי טוב, כי הצדיק הוא קו אמצעי שבנו"ה שהם ימין ושמאל ועושה אותה בבחינת טוב כנ"ל. פסוק זה וירא אלקים כי טוב, עולה במאזנים, שהוא קו האמצעי השוקל ומשווה ב' האורות ימין ושמאל שיהיו שוים ויתיחדו זה בזה, (כנ"ל אות ג' בסולם) אבל פסוק הראשון יהי אור ויהי אור היו הימין והשמאל בפני עצמם, שעוד לא נתיחדו במאזנים. וכולם חזרו לאחד אח"כ, ע"י קו האמצעי, שהאחות שה"ס חכמה, ומודע שה"ס בינה, הנרמזים ביהי אור ויהי אור כנ"ל, נכללו על ידו זה בזה, בסוד י"ה, שהוא חכמה ובינה, שהם כתרים האהובים המתחבקים. ומה שמכנה חו"ב אחתא ומודעתא, הוא בסו"ה, אמור לחכמה אהותי את ומודע לבינה תקוא. שהחכמה נקראת אחות משום שאסורה עליו כאחותו, כמ"ש חז"ל, וכל החכמה המתגלה באצילות, הוא ע"י הדעת שבבינה שחורה להיות חכמה, וע"כ נקראת הבינה מודע, ע"ש הדעת.

יב שיתא נפקין מענפא וכי: שש ספירות חג"ת נה"י יוצאות מן הענף של שורש

דחירק שהמשיך קו האמצעי סוד המלכות דמדת הדין נהרגה הנקבה, ונשאר תנין אחד, הזכר. אתבר רישיה במיין דימא רבא, דהיינו שנתמעט לבחינת ו"ק דג"ר, ע"י המסך דחירק שבקו אמצעי דצמצום ב' שהוא מלכות הממותקת שזה נבחן כמו שנשבר ראשו, דהיינו הג"ר שלו, ונעשה בו נקב, (כנ"ל פרשת בא דף י"ג ד"ה פירוש) שזסו"ה, שברת ראשי תנינים על המים. שהכונה על תנין הזכר הנ"ל. ואין לשאול שכתוב תנינים לשון רבים. שהרי תנינים חסר כתיב שיורה על תנין אחד. וכן ראשי הוא כמו ראשי ההיה, שהוא ג"כ לשון יחיד.

י ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור: היינו שכתוב, כי הוא אמר ויהי, שכתוב אמירה בויהי, להראות, אשר ויהי, הוא בפני עצמו, והמלה יהי אור הוא בפני עצמו, כי יהי אור הוא אבא וקו ימין, ויהי אור הוא אמא וקו שמאל. ואח"כ חזרו ימין ושמאל להיות אחד, על ידי קו האמצעי, שה"ס ז"א שהכריע ביניהם בכח המסך דחירק, כנ"ל. ונתיחדו יהי עם ויהי ונעשה מהם צירוף יהו"י, כי האותיות השוות אינם נכפלות, יהו"י, ה"ס אבא ואמא וז"א המכריע ומיחדם. וי' האחרונה שביהו"י, היא השכינה למטה, כמו ד' היא השכינה ובמשקל אחד נשקלו, כי י' ה"ס ה"י שנכנסה לאור י"ה ונעשה לאויר, דהיינו המלכות שעלתה לבינה (כמ"ש לעיל ב"א מ"ג ד"ה יהי) וע"כ היא השכינה כמו ה', ויהו"י הוא אחד כמו י"ה ו"ה. שפירושו, אבא ואמא וז"א והמלכות.

(דפו"י דף קצ"ו ע"ב)

ספרא דצניעותא

סְתִים בֵּין יוֹד וְהָא, דְּכָתִיב ׀ זֶה יֹאמֵר לְה' אֲנִי וְזֶה יִקְרָא בְּשֵׁם יַעֲקֹב וְזֶה יִכְתוֹב יְדוּ לַיְי וּבְשֵׁם יִשְׂרָאֵל יִכְנֶה יִכְנֶה מִמֶּשׁ. זֶה יֹאמֵר לְה' אֲנִי: אַחְתָּא. וְכֹלֵא אֲתֵמֵר בֵּיהּ. כֹּלֵא כְּלִילֵן בְּלִישָׁן סְתִים לְאִמָּא. דְּהָא אֲתַפְתְּחַת ׀ לִיה דְּנַפְיָק מִינָה. אַבָּא יְתִיב בְּרִישָׁא, אִמָּא בְּאֲמָצְעִיתָא וּמִתְפַּסְיָא מִכָּאן וּמִכָּאן וְוִי לְמָאן דְּגַלִּי עַרְיִיתְהוֹן.

יג) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֶת בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם, ׀ שְׁלִיט דְּכֹר בְּנוֹקְבָא. דְּכָתִיב ׀ וַצַּדִּיק יְסוֹד עוֹלָם, נְהִיר ׀ יוֹד בְּתַרְיָן, וְנְהִיר וּמְעַבֵּר לְנוֹקְבָא. אֲתֵיחַד

מסורת הזהר

(ז) (ישעיה מד) לך קמג צ"ד, ח) (משלי י) ב"א רפו צ"ג, ו) ל"ג יכנה, ט) לית, ע) שלימו דכר ונוקבא, פ) ל"ג יו"ד.

חלופי גרסאות

קדמאה

הדעת בג' מוחין חב"ד אלו, ויוצאים ומתפשטים לז"א למטה. (כנ"ל בראשית א' דף רפ"ז ד"ה תלת) וז"ש, דהא אתפתחת ליה, שאמא נפתחה מן הדעת שהוא הלשון וע"כ כ"ל כלין בלישן סתים לאמא, שהוא דעת. דנפיק מינה, שהוא יוצא עם חב"ד אלו למקומו בז"א עצמו. ומה שמכנהו לישן סתים, הוא משום שהוא סותם הג"ר דקו שמאל דבינה, שממעט ממנו הג"ר דג"ר כנודע. ומה שמכנה את הדעת ענפא דשרשא דגופא, הוא משום שהדעת הוא באמת ז"א שנקרא גוף, שעלה למין לאמא, וז"א מכונה גוף, וע"כ נבחן לענף יוצא בראש מן שורש הגוף, שהוא ז"א.

וזה אמרו, אבא יתיב ברישא, שהוא נקרא או"א עלאין, והוא י' דהויה. אמא באמצעייתא, שהיא נקראת ישסו"ת, והיא ה' דהויה, וז"א שה"ס ו' דהויה הוא למטה, ומתכסיא מכאן ומכאן, שהחכמה שבאמא מתכסה מצד מעלה מאו"א עלאין, שהם חסדים מכוסים לגמרי מהארת חכמה, ומצד מטה מז"א, שגם הוא סוד חסדים מכוסים. וע"כ ווי לאמא דגלי עריית'הו, דהיינו מי שרוצה לגלות ולהמשיך החכמה שבקו שמאל דאמא ממעלה למטה, שגורם בזה להפריד או"א עלאין מיססו"ת דהיינו פירוד בין י"ה, ופירוד בין י"ה אל ה', וענשו מרובה.

יג) ויאמר אלקים יהי מארת ברקיע השמיים: רומז שהזכר שהוא ז"א, ישלוט על הנקבה, שהיא המלכות, שע"כ נקרא הזכר, מאור הגדול, והנוקבא מאור הקטן, שכתוב, וצדיק יסוד עולם, שהצדיק שהוא יסוד ז"א הוא היסוד של המלכות שנקראת עולם שמשמע

פרקא

שורש הגוף, שהוא לשון מדברת גדולות, כי הלשון היא ענף יוצא מפנימיות הגוף ממטה למעלה אל הפה דראש, והוא ספירת הדעת דהיינו קו האמצעי המכריע ומיוחד חכמה ובינה, כנ"ל (משפטים אות תקכ"ט) ואומר שם שהוא פשיטותא דתפארת וכו' ע"ש בסל"ט). לשון הזה סתום בין יו"ד וה"א, שהם חכמה ובינה. שכתוב, זה יאמר להו"ה אני, וזה יקרא בשם יעקב, וזה יכתוב ידו להו"ה ובשם ישראל יכנה. יכנה ממש. זה יאמר לה' אני, הוא האחות, דהיינו חכמה בסוד שאסורה כאחותו, שאין בה השגה. וזה יקרא בשם יעקב, היינו מודע, שהיא בינה, שבה מתחיל הארת החכמה, וע"כ נאמר בשם יעקב, כי בשם, פירושו השגה. וזה יכתוב לה', הוא דעת, ובשם ישראל יכנה, היא התפשטות הדעת לז"א, שאז נקרא ז"א ישראל. דהיינו יכנה ממש כנ"ל. והכל נאמר ביה"ו. דהיינו בחכמה בינה דעת כמבואר. הכל כל ג' אלו, חכמה בינה דעת, כולל בלשון הסתום באמא, שהדעת המכריע בין ב' קוין חכמה בינה שבאמא, כולל בעצמו חב"ד, כי נפתחה ממנו, ויוצא ממנה, אבא ישב בראש אמא באמצע, ומתכסה מכאן ומכאן, אוי למי שמגלה ערותם.

פירושו. כיון שב' קוין דאמא היו במחלוקת והיתה משום זה בסוד ׀ סתומה ולא נפתחה מסתימתה אלא על ידי הלשון שה"ס קו האמצעי, שעל ידו האירו בה ג' קוין חב"ד, ונודע שכל האורות שהתחתון גורם לעליון זוכה בהם התחתון. כמ"ש לעיל, דכיון דתלת דאמא מהד נפקי, שיוצאים מדעת שה"ס ז"א שעלה בסוד קו האמצעי לאמא לבחינת קו אמצעי ע"כ חד בתלת קיימא, זוכה (דפו"י דף קצ"ו ע"ב)

יא ספרא דצניעותא
 יו"ד בלחודוי, * סליק בדרגוי לעילא לעילא. אתחשכא נוקבא, ואתנהירת אימא
 ומתפתחא * בתרעוי. אתא מפתחא דכליל בשית, ומכסיא פתחא, ואחיד
 לתתא להאי ולהאי, ווי למאן דגלי פתחא.

חלופי גרמאות

צ מוסיף ובתר כן סליק. ק ל"ג לתתא.

קדמאה	הסולם	פרקא
<p>את הנוקבא. אמנם גם הוי, שהיא ד"א, דבוקה באמא, כנ"ל, ונבחן, אשר הוי דבוקה בקו ימין דאמא, וההי דבוקה בקו שמאל דאמא.</p>		<p>שמשמע, שלולא הצדיק לא היה קיום לעולם, וע"כ שולט עליה. ומפרש למה הוא כך. ואומר, ה' שהוא חכמה וא"א עליון, האירה בשתי ההין, והאירה ועיברה את ה' ראשונה עם הנוקבא. ואח"כ נתיחדה ה' בפני עצמה, שנבדלה מן ה' ועלתה במדרגותיה למעלה למעלה, ונתחשכה הנוקבא. ואמא האירה ונתפתחה בשעריה. ובא המפתח הכולל שש ספירות, שהוא ד"א, ומכסה הפתח דאמא. ונתאחד למטה, עם זו ועם זו, דהיינו עם הנוקבא ועם אמא. אוי למי שמגלה הפתח.</p>
<p>ונודע, שעם עלית בינה ותו"מ הכל מדרגה, שנעשו השמאל של המדרגה, נתעוררה מחלוקת בין ימין לשמאל, ונעשה פירוד ביניהם. (כנ"ל ב"א דף נ"ז ד"ה וזה) ואז נעשה פירוד בין י"ה, שהי' שכולה ימין, נבדלה לעצמה ועלתה למעלה, וז"ש אתיחד י' בלחודוי, סליק בדרגוי לעילא לעילא. והנוקבא הדבוקה בקו שמאל דאמא, נחשכה לגמרי, כי אין החכמה שבשמאל יכולה להאיר בלי התלבשות בחסדים שבימין, (כנ"ל ב"א דף רמ"ז ד"ה ימא דקאמא) וז"ש אתחשכא נוקבא, שלהיותה בחינת שמאל בלי ימין, היא נקבעה להיות תמיד בסוד החושך. כי ע"כ ה"ס לילה. ואח"כ הכריע ז"א אשר שם, באמא, את ב' קוין ימין ושמאל שבאמא, ונעשה בה סוד הדעת, ואז חזרה והאירה. וז"ש ואתנהירת אמא ומתפתחא בתרעוי אתא מפתחא דכליל בשית, שהוא ז"א, ומכסיא פתחא, דהיינו אחר הכרעת ז"א, שהוא מפתחא דכליל שית, את ב' הקוין שלה שאז חזרה ה' להאיר בה, והי' ספירות כח"ב תו"מ שלה שכל אחת כוללת עשר, נעשו לני' שערי בינה. ונודע ששער האחרון מבחינת הכלים דאמא, הוא גנוז במלכות דאמא, וה"ס מנעולא, ושער הני' הבלתי מושג, (כנ"ל בהקדמת ספר הזהר דף נ"ח ד"ה חד.) וע"כ הוא צריך כיסוי וגניזא. (כנ"ל בהקסמה"ז דף קכ"ג ד"ה ב.) וע"כ נה"י דאמא מתלבשת בז"א, וז"א מכסה אותם. ואחיד לתתא, במלכות להאי ולהאי, כבינה ומלכות, שנתאחד בבינה להיותו מכריע בין ב' קוין שלה, והוא מלביש נה"י שלה, ונתאחד במלכות שמדווג עמה ומאיר אליה מג' קוין שלו. וזי למאן דגלי פתחא, כי כשהמנעולא שהיא המלכות דמדת הדין שבשער האחרון דאמא, מתגלה, הוא אובר כל הארותיו (כנ"ל ויצא י"ג ד"ה סודא) ועונשו גדול מאד. והנה נתבאר</p>		<p>פירוש. נודע שמכח עלית המלכות לבינה בכל מדרגה, נבקעו כל המדרגות לב' חצאים, שכו"ח נשארו במדרגה ובינה ותו"מ נפלו מכל מדרגה למדרגה שמתחתיה. (כנ"ל ב"א דף ד' ד"ה ביאוד) ואח"כ לעת גדלות, יורדת המלכות מבינה בכל מדרגה, וגי' ספירות בינה ותו"מ, שנפלו לתחתונה חוזרים ועולים למדרגתם (כנ"ל ב"א דף ר"צ ד"ה בגין) ולוקחים עמהם גם את התחתונה שהיו מלוכשים בהם בשעת הנפילה, שעייז עולה כל תחתון לעליון, ומקבל האור דעליון, שזה הוא סוד העיבור (כנ"ל ב"א דף מ"ב ד"ה פירוש).</p> <p>וכבר ידעת, שהי' ה"ס חכמה, וכן היא או"א עלאין. וההי' ה"ס בינה, וכן ה"ס ישסו"ת. ונמצא שבעת ירידת הפרסאות, דהיינו המלכות, מכל מדרגה, הבינה ותו"מ דכל מדרגה חוזרות למקומם ומעלים עמהם גם המדרגה התחתונה, אל העליונה, נמצא שבינה, ותו"מ של הי' חזרו אליה, והעלו עמהם גם מדרגת הי' אל מדרגת הי', ונעשו אחד. וכן על דרך זה חזרו בינה ותו"מ של ההי', והעלו עמהם גם מדרגת ו"ה, שהם זו"ן אל ההי', ונעשו אחד עם ההי', אשר הי' כבר מחוברת עמה. ונמצא בזה, שהי' מאירה לב', ההין, ביחד, כי הי' תחתונה שהיא מלכות כבר נתרבקה באמא, שהיא הי' ראשונה, והארה זו נבחתת לעבור. וז"ש, נהיר י' בתרין ונהיר ומעבר לנוקבא, שהי' מאירה ומעברה (דפו"י דף קע"ז ע"ב *) דף קע"ז ע"א)</p>

ספרא דצניעותא

יב

(יד) פרקא תנינא. דיקנא מהימנותא. ידיקנא לא אדפר בגין דהיא זקירותא דכלא מאדנין נפקת, ^ט בסתרנהא דבסיטא, סליק ונחית חוטא חונרא. בתליסר מתפרש.

(טו) בקירא ש דבקירותא שהיא, פתיב ^ט לא עבר בה איש ולא ישב אדם שם. אדם לבר הוא. אדם לא פליל הקא. כ"ש איש. בתליסר נביעין מבויעין מתפרשן, ארבע בלחודוי ^ט אסתמרו. תשעה אשקיון ^ט לגופא.

(טז) במקמי פתחא דאדנין, ^א שארי זקירו לאתתקן, ונחית ^ב בשפירי ברישא דשפון. מהאי רישא להאי רישא קאים. וארתא דנפיק תחות תרין נוקבין דפרדשקא, ^ט לאעברא חובה, דכתיב ^ט ותפארתו עבור על פשע. ותחות

חלופי גרמאות

ד ל"ג דיקנא, טו ביקירותא, ת אסתמרו, א לגנתא; מוסיף לגופא דגנתא, ב מקפי; מוסיף תקנא קדמאה מקמי, ג שרי; ד מוסיף תנינא נחית, ה בשפירו, ו מוסיף תליתאה ארתא, ז מוסיף רביעאה תחות.

ממורת הזהר

(ט) (ירמיה ב), י (משלי יט) ח"ג קמא.

דרך אמת מ] סביב תואר הפנים. נ] פירשתי לעיל בסמך.

תנינא

מגופא כל שכן שהוא מחוץ לא"א, ולפיכך אין להם התכללות בדיקנא זו דא"א. בשלשה עשר עינות מבויעים מתבאר הזקן, ורק ארבעה תקונים מהם נשתמרו, שלא ישפיעו למטה לז"א, ותשעה תקונים מהם משקים את הגוף, שהוא ז"א.

הסולם

(טז) מקמי פתחא דאודנין וכנ': תקון ראשון הוא, שמלפני הפתח של האזנים התחיל היקר, שהוא הזקן, להתתקן, דהיינו מכנגד נקבי האזנים, ויורד בינופי למטה, עד תחילת השפתים. ב) השערות שבראש השפתים, מראש הזה שבשפה הימנית, לראש הזה, שבשפה השמאלית. ג) נמצא דרך הפנוי משערות, היוצא תחת ב' נקבי החוטם להעביר הפשעים, שכתוב ותפארתו עבור על פשע. ד) השערות שמתחת השפתים שהשערות חוזרים להיות ראש אחר. ה) דרך אחר פנוי משערות יוצא תחתיו, דהיינו באמצע השערות שבשפה התחתונה. ו) מנחת בשמים, דהיינו שערות, חופה, על הפנים, מלמטה עד ראש שפה עלאה. ז) ב' תפוחים, דהיינו לחיים הפנים משערות, נראים להאיר הנרות. ח) מזל הכל, היינו השערות הנמשכות התלויות עד הלב, בו תלויים העליונים והתחתונים. והיינו השטח העליון של הדיקנא, שנקרא מזל עליון.

ביאור הדברים. תחלה צריכים לדעת סוד השערות מה הם. והענין הוא, כי נודע שאעפ"י שפרצופי

פרקא

נתבאר בזה, שהמלכות נחשכה, וצריכה לז"א שיאיר אליה, ומטעם זה שליט דכר בנוקבא. וזהו שרצה להשימענו.

פרקא תנינא

(יד) פרקא תנינא דיקנא מהימנותא וכנ': פרק השני. בו מתבאר זקן האמונה. כלומר שהמלכות הנקראת אמונה מקבלת ממנו כל תקוניה עד גמר התקון. הזקן אינו נזכר בתורה ובנביאים וכתובים, שכתוב עיני ה' אזני ה' וכן לחייו כערוגת הבושם, אבל זקן אינו נזכר. משום שהוא היקר מכל. והוא יוצא מן האזנים, שמשם הזקן מתחיל, ומקפת מסביב צורת הפנים, שעולה ויורד חוט לבן מסביב פניו. כלומר שהזקן בכללו, נראה כמו חוט לבן עם שערות לבנות, שמשכבות הפנים שמהן, עולות, שמאירות ממטה למעלה, ומהן, יורדות, שמאירות ממעלה למטה. והוא מתבאר בשלשה עשר תקונים. כמ"ש לפיננו. בוסיטא דאנפוי, פירושו צורת הפנים, כמ"ש באדרא נשא אות י"ד.

(טו) ביקרא דביקירותא היא וכנ': ביקר מכל יקר ההוא, דהיינו הזקן. כתוב, לא עבר בה איש ולא ישב אדם שם. ז"א מכונה אדם ויסוד ז"א מכונה איש. אדם לתוך מא"א הוא, שז"א הנקרא אדם מליש את א"א מבחוץ מטבורו ולמטה, ומכ"ש איש, שהוא יסוד דז"א, שהוא אפילו מחוץ לז"א. כי נה"י הם לבר (דפו"י דף קע"ז ע"א)

יג

ספרא דצניעותא

שפון אסתר שערא לרישא אחרא. אחרא אחרא נפיק תחותי. חפי תקרובתא דבוסמא, לרישא דלעילא. תרין תפוחין אתחזן לאנהרא בבוצינין. מזלא דכלא, תלייא עד לבא, ביה תליין עלאין ותתאין.

חלופי גרמאות

ח מוסיף חמישאה ארחא. ט מוסיף שתיתאה חפי. י מוסיף שביעאה תרין. כ בוסינין. ל מוסיף תמינאה מזלא.

תנינא	הסולם	פרקא
<p>אאתתקן, ששם שורש הדיקנא שנתתקנה להיות בלחי התחתון כנ"ל. ותקון הב' הוא לעלות לבניה בבחינת עבור. וז"ש נחית בשפירו ברישא דשפון מהאי רישא אהאי רישא, כי השערות נמשכות מלחי התחתון, שמקמי פתחא דאודנין, שהם זרין, ועולות על השפה העליונה, שהוא מקום לחי העליון, ובחינת גלגלתא, שהוא בינה, ונבחן זה לבחינת עבור שערות דיקנא שהם זרין, בבחינת שפה עלאה, שהיא בינה. והם מקבלים שם בזה, בחינת ו"ק דעיבור, הנקרא ג"ר דנפש. ואחר זה, נמשך רוח החכמה מב' נקבי החוטם, ששם מקום גילוי החכמה (כנ"ל אות ו). להשערות דשפה העליונה, ועושה שם דרך באמצע שערות השפה, שהוא פנוי משערות, כי החכמה מסלקת כל הדינים. וז"ש, ארחא דנפיק תחות תרין נוקבין דפרדשקא, שהרוח של החוטם, שהוא חכמה, מטהר את הדרך מן השערות. אעברא חובה, כי סליחת עונות נמשכות מהארת החכמה. (כנ"ל פרשת נח דף מ"ב ד"ה ות"ח) והארת חכמה זו, היא בחי' ג"ר דעיבור, דהיינו נשמה חיה יחידה דנפש. והוא תקן ג'.</p>	<p>שפרצופי אצילות הם בבחינת ו"ק דחכמה, עכ"ז אי אפשר שתצא ו"ק דחכמה בלי הג"ר. אלא תחילה יוצא בהם גם הג"ר דחכמה, ואח"כ מסתלקות הג"ר מהם ונשארים בו"ק דחכמה. (כנ"ל בראשית א' דף פ' ד"ה אמנם) והנה האו"ח שהיה מלביש לג"ר אלו לא נסתלק עמהם אלא נשאר בראש, ומחמת עוביותו, מכה שנשאר ריק מן האור שלו, לא היה יכול להשאר בפנימיות הכלים, ויצא לחוץ בבחינת מותר מוחא, ונחלק כמו הסדר דצמצום ב', אשר כתר וחכמה שבהם עלו ונאחו בגלגלתא. שהיא בחינת ב' דצלם, וע"כ מכנה אותם הספרא דצניעותא לעיל (באות ו') עמור נקי, שהמסך נמצא ממטה להם בסיום הגלגלתא, ואין כח במסך להעלות דינים למעלה ממקום מציאותו. וג' בחינות בינה ותו"מ שלו מתקנים מחכמה סתימאה דא"א, והם נאחזים אחר סיום הגלגלתא, דהיינו בלחי התחתון, שהוא בחינת זרין דראש. אמנם לפי שב' רישין דא"א, גלגלתא וחכמה סתימאה כלולים זה מזה, יש בכל אחד מהם ב' הבחינות נמצא שגם חכמה סתימאה כלולה מגלגלתא, וע"כ מאיר בדיקנא גם הגלגלתא שבחכמה סתימאה. וחי' תקונים הראשונים, הם מהארות חכמה סתימאה וחי' האחרונים הם מגלגלתא.</p>	
<p>אחר זה מגיע זמן הלידה שבשערות דבחינת זרין שנתעברו בבניה, שהיא שערות שפה העליונה, יוצאות ויורדות למקומם, שהוא לחי התחתון, דהיינו תחת שפה התחתונה. וז"ש, תחות שפון אסתר שערא לרישא אחרא, שהשערות שהיו בשפה עלאה נמשכו ובאו למקומם בלחי התחתון ונעשה שם שערות שפה אחרת, שהוא בחינת שערות זרין עצמם, ובהתפשטות הזו שמתחת השפה תתאה, קנו בחינת ו"ק דרוח, דהיינו נפש רוח דרות. והוא תקון הד'. ואחר זה נמשך רוח החכמה מב' נקבי החוטם, דרך ארחא דשפה עלאה ועבר על השערות שמתחת שפה תתאה, ועשה שם דרך פנוי משערות כמו בשפה עלאה, וז"ש ארחא אחרא נפיק תחותי, והארת חכמה שברוך הזה, ה"ס ג"ר</p>	<p>ומתוך שחכמה סתימאה דא"א נעלמה ונסתמה, נמצאת הדיקנא דא"א, שמקבל ממנה שהוא המשיע כל מדרגות המוחין לפרצופי אצילות. והם מקבלים ממנו אותם הסדרים שנסדרו ב"ג תקונים של הדיקנא. ונבאר תחילה חי' תקוני דיקנא הנמשכים מחכמה סתימאה. ותדע, שהם סדר ג' בחינות נרנח"י של נפש רוח נשמה, והכללות שלהם.</p>	
<p>ומקום התחלת הדיקנא הוא בתחילת לחי התחתון, אחר שנשתיימו שערות רישא בפאתי הראש בסיום עצם הגלגלתא, שמקום זה מכונן נגד נקבי האון. וזהו תקון הא' של הדיקנא. וז"ש מקמי פתחא דאודנין שארי יקירו</p>	<p>(דפו"י דף קע"ז ע"א)</p>	

ספרא דצניעותא

יד

(יז) ״ אינון דתליין לא נפקין דא מן דא. יתפין זעירין על גרונא ״ דיקירו. וברבין, מתשערין בשיעורא שלים. ״ שפון אתפון מפל סטרין, זכאה למאן דנשיק מאינון נשיקין. ״ בההיא מזלא דכלא נגדין תליסר משיחין דאפרסמונא דכא. כלא בהאי מזלא שכית, וסתים.

חלופי גרמאות

ח מוסיף תשיעה אינון. ו מוסיף עשיראה חפין. ט מוסיף חד סר דיקירו. ט מוסיף תריסר שפון; וכד שפון. פ מוסיף תליסר בההיא; בהווא.

תניינא	הסולם	פרקא
פירושו. אחר שביאר ח' תקוני דיקנא הנמשכים מהארות חכמה סתימאה, מבאר כאן ה' תקוני דיקנא הנמשכים מגלגלתא. וההפרש ביניהם רב הוא, כי החכמה סתימאה אע"פ שנסתמה, נסתמה רק מבחינת חכמה שבה, אבל בינה ותו"מ שבה מאירים לח' תקוני דיקנא. וע"כ יש בהם ג"ר, כי בינה זו חזרה להיות חכמה כנודע. מה שאין כן הגלגלתא, שהיא נתקנה בבחינת ב' דצלם, ואין בה חכמה, אלא חסדים מכוסים, שהם בחינת אורא דכיא, דהיינו קומת רוח, והיא חסירה ג"ר, ונמצא שגם ה' תקוני דיקנא הנמשכים ממנה הם ג"כ חסרי ג"ר. ומסבה זו, נתלו הח' תקוני דיקנא על הלחי התחתון, שאע"פ שנפסק מראש, הוא רק מבחינת העצמות, שהוא חכמה, אבל מבחינת גידין ובשר ועור, הרומזים לבינה ותו"מ הוא מחובר עם הראש. מה שאין כן ה' תקונים תחתונים הנמשכים מגלגלתא, הם תלויים בגרון, שאפילו מבחינת גידין בשר ועצמות הוא נבדל לבחינת גוף, דהיינו לנפש רוח, וחסר ג"ר.	ג"ר דרוח, דהיינו יחידה חיה נשמה של הרוח. והוא תקון החמשי.	אחר זה נעשה שוב עבור לבחינת נשמה, ועלו שוב השערות שבלחי התחתון אל השפה העליונה, שהיא מקום סיום גלגלתא ובחינת בינה. וקבלה שם תחילה ו"ק דנשמה, דהיינו נפש רוח דנשמה. וז"ש חפי תקרובתא דבוטמא, שכן נקראת הדיקנא, על שם הכתוב, ולחיינו כערוגות הבשם, לרישא דלעילא, דהיינו לשפה עלאה, וקבלה שם בחינת ו"ק דנשמה, והוא תקון הששי. אחר זה נתגלה רוח החכמה בבחינת פנים, בסוד ב' תפוחי הפנים, שזו היא בחינת ג"ר דנשמה, דהיינו יחידה חיה נשמה של הנשמה. וז"ש, תרין תפוחין אתחזן לאנהרא בוצינין, כדי להאיר הספירות, המכונות בוצינין, בבחי' ג"ר. שז"ס חכמת אדם תאיר פניו. וזהו תקון השביעי.
וכשנצמחו שערות מכת הגלגלתא הנה תקון הראשון שבהם, היא העיבור בבחינת בינה, וז"ש, אינון דתליין לא נפקין דא מן דא, שאלו שערות הקצרות התלויות בין שערות הארוכות דשטח העלין דדיקנא, אינם יוצאות זה מזה, כלומר שאינם יוצאות ונמשכות משערות הארוכות דדיקנא, כי הן נמשכות מחכמה סתימאה ואלו שערות הקצרות נמשכות מגלגלתא, כנ"ל. והמה שם רק לתקון העיבור בבחינת בינה. ומקבלים שם בחינת נפש. וזה הוא תקון התשיעי.	ואחר זה יורדות משם למקומם, דהיינו לגרון, ויוצאים תחילה בבחינת נפש דרוח, וז"ש, חפין זעירין על גרונא דיקירו. ששערות	דיקנא המאירים מח"ס.

דיקנא המאירים מח"ס.

דיקנא המאירים מח"ס.

ששערות

(יז) אינון דתליין לא נפקין דא מן דא: תקון התשיעי הוא, אלו השערות הקצרות התלויות בין השערות דשטח העלין דדיקנא אינן יוצאות זו מזו. שכולן שוות. תקון העשירי הוא שערות קצרות המכסות על הגרון סמוך אל הדיקנא היקר. תקון אחד עשר הוא, שערות גדולות משוערים בשיעור שלם. התלויות על הגרון. תקון שנים עשר הוא, שהשפתים, נפנו משערות מכל צד. אשרי למי שנושק מאלו הנשיקות. תקון שלשה עשר הוא, שבמזל ההוא של הכל, נמשכים י"ג נהרות שמן של אפרסמון הטהור. הכל נמצא במזל הזה, והוא סתום. והיינו שטח התחתון של הדיקנא, שנקרא מזל תחתון.

(דפו"י דף קצ"ו ע"א)

זו

ספרא דצניעותא

יח) בזמנא דמטא תשרי, נרחא שביעאה, משתכחי אלין יתליסר בעלמא עלאה ומתפתחי תליסר תרעי דרחמי, בההוא זמנא דרשו יי' בהמצאו פתיב.

יט) ויאמר אלהים תדשא הארץ עשב מזריע זרע עץ פרי וגו', היינו דכתיב ונעניתם את נפשותיכם בתשעה לחדש בערב. אדני ידוד אתה החלות להראות את עבדך את גדלך. יהוה שלים בסטרוי. והכא ברחישותא דא דארעא, לא שלים.

חלופי גרמאות

צ ל"ג תשרי; ל"ג תשרי ירחא. ק מסיף משתכחי ירחי.
ר ל"ג תליסר; תריסר. ש ל"ג תליסר; תריסר. ת מסיף
בערב בהאי זמנא.

מסורת הזהר

כ (ישעיה נה) וירא סא צ"ד. ל (בראשית א) ב"א עט
צ"א. מ (ויקרא טז) ח"ג רנה: ו (דברים ג) שמות סו
צ"ה.

תניינא

בערב. כתוב, אדני הוי"ה אתה החלות להראות את עבדך את גדלך. כאן השם הוי"ה שלם בצדדי. דהיינו שמאיר בצד ימין ובצד שמאל יחד, שע"כ כתוב אדני הוי"ה, וכן את גדלך. וכאן בהתעוררות הזה של הארץ, אינו שלם. שמאיר רק צד שמאל, בלי צד הימין.

פירוש. כשהנוקבא היא בבחינת מחזה ולמעלה דו"א, שמלבשת קו שמאל דאמא לבר, או היא בבחינת ד' דאחד, והיא יבשה, שאינה עושה פירות. אלא אחר כך שירדה לבחינת מחזה ולמטה דו"א ומקבלת מו"א שהוא קו אמצעי, או מה דהות יבשה, כשהיתה בבחינת מחזה ולמעלה דו"א, אתעבידת ארץ למעבד פירין ואיבין. (כנ"ל בהקדמת ספר הזהר אות ר"ג, וע"ש בהסולם) כי קו האמצעי מתקן אותה להאיר מבי הצדדים. אבל כל עוד שקבלה מאמא, מקו שמאל לבר, היתה יבשה ובחינת תורבן, כי התכמה שבשמאל אינה מאירה בלי חסדים שבימין, ונמשך ממנה או, דינים ועונשים. ובעת ההיא שהיתה הנוקבא מחזה ולמעלה בבחינת הדינים דשמאל, אמר הקב"ה תדשא הארץ דשא, וגו' דהיינו שתרד למחזה ולמטה, ותהיה ארץ מוציאה פירות.

זה אמרו, ויאמר אלקים תדשא הארץ וגו' היינו שכתוב ועניתם את נפשותיכם וגו'. כלומר, שתדשא הארץ דשא הוא אותו הענין כמו ועניתם את נפשותיכם וגו'. כי ביום הכפורים עולה הנוקבא לקו שמאל דאמא ומקבלת שם חכמה בלי חסדים, הגורם עינוי נפש להנוקבא, כי חכמה בלי חסדים אינה מאירה וגורמת דינים. אמנם אח"כ כשירדת למטה

הסולם

פרקא

שערות קטנות צומחות ומכסות על הגרון. וזה הוא תקון העשירי. ואחר זה יוצאים בבחינת רוח דרות. וז"ש, רברבין מתשערין בשיעורא שלים, ואלו שערות הגדולות תלויות ג"כ בגרון. וזהו תקון האחד עשרה. ואח"כ נמשך מגלגלתא בחינת אורא דכ"א, שאע"פ שהם חסדים הם חשוכים יותר מחכמה, להיותם למעלה מחכמה, וע"כ הם מפנים השערות מן השפתים במקום שנושקים. וז"ש שפוזן אתפנון מכל סטרוי, וזהו תקון הי"ב.

ואחר זה יוצא הכללות של כל י"ב תקוני דיקנא, כלומר, שהיא בחינת מלכות המקבלת מכולם. וז"ש, בההיא מזלא דכלא נגדין י"ג משיחין דאפרסמונא דכ"א, והיינו שטח התחתון של הדיקנא הרבוק בגרון. שהתחתונים ממנו מקבלים כל המוחין ממזל הזה, וז"ש כלא בהאי מזלא שכיח וסתים. שמזל התחתון כולל ב' נקודות שהם מפתחא ומנעולא, ומצד המפתחא הוא שכ"ח, ומצד המנעולא הוא סתים. שזה סוד שנקרא, ונקא לא ינקה. (ובתלמוד עשר ספירות חלק י"ג מאות ר"ד עד אות ר"כ נתבאר י"ג ת"ד דא"א באורך ובלוח התשובות שם באות קנ"ב ובאות קנ"ז עש"ה).

יח) בזמנא דמטא תשרי וכו': בזמן שהגיע תשרי, שהוא חדש ה', נמצאים אלו י"ג תקונים בעולם העליון, שהוא בינה, ונפתחים שם י"ג שערי הרחמים. בעת ההוא, כתוב, דרשו את ה' בהמצאו.

יט) ויאמר אלקים תדשא וגו': היינו שכתוב, ועניתם את נפשותיכם בתשעה לחדש (דפו"י דף קע"ז ע"א)

ספרא דצניעותא

טז

(כ) יהי לא כתיב, קרינן יו"ד עלאה יו"ד תתאה, וייצר י עלאה י תתאה, איהי י עלאה, י תתאה. ה' בגווייהו. פללא דשלימו. שלים, ולא לכל סטר. אתעקר מהאי אתר שמא דא, ואשתיל באתרא, כתיב ויטע יי אלהים.

(כא) ה' בין יו"ד ליו"ד דיהי, נשכא דפנדשקא דעתיקא, לזעירא דאנפין בלא רוחא לא אתקנים. בה"א, אשתכלל ה"א עלאה ה"א תתאה, דכתיב אהה אדני אלהים.

(כב) בקיטפוי דקטפין, ברוחא דמתקלין, יה"ו. י עלאה דאתעטר

מטרת הזהר (ירמיה א) ח"ב קטפ. ח"ג קלב;
חלופי גרמאות
א ל"ג יהי; יהי עלאה ותתאה. ב צירוא; מוסיף ברוחא צירוא.

דרך אמת ס בתרבות של צרור המשקלות נתיסר הכל מלשון מקטף מיא במי נדה שפי דיבוק והנה צרור המשקלות הם ב' ההין שבשם יוד"ד ועיקר המשקל שלם הוא י משם יוד"ד ועין ריש פ' כי תשא.

<p>תניינא</p> <p>הוא חכמה עלאה, וי' תחתונה הוא חכמה תתאה, דהיינו הנוקבא, (כנ"ל בראשית א' דף ר"ז ד"ה פירושו). שה"ס ב' יודין דראש וסוף של הצידוף יאהדונה ע"ש יה"י יש בו י' עליונה, וי' תחתונה, ה' ביניהם, שהה' ה"ס בינה, אשר י' תחתונה מקבלת ממנה חכמה. וזהו כלל של שלימות, כי אז מקבלת חכמה, שהיא שלמה, ולא לכל צד, אלא רק משמאל לבד. וע"כ נעקר שם הזה, דהיינו הנוקבא המכונה שם, ונשתל באחר. דהיינו שנעקרה מלמעלה מחזה דז"א מן המקום שמקבלת רק משמאל דאמא. אל למטה מחזה דז"א, לקבל ממנו חסדים. שכתוב, ויטע ה' אלקים גן וגו', דהיינו שנטעו במקום למטה מחזה דז"א.</p>
--

ספרא דעניעותא

יז

בְּקִטְרָא דְעֵתִיקָא, דְּהוּא קְרוּמָא יַעֲלָא דְאִזְדַּכְךָ וְסָתִים. ה"א עֲלָא, דְּאִתְעֵטָר בְּרוּחָא דְנוֹקְבִין דְּפְרִדְשָׁקָא, דְּנִפְיָא לְאַחֲיָא. ו' עֲלָא, ו' בּוֹצִינָא דְקִרְדִּינוּתָא דְאִתְעֵטָר יַבְסֵטְרוֹי, מִתְפַּשְׁטֵן אֲתוּוֹן לְכַתָּר, וְאִתְפַּלְלוּ בְזַעֲרָא דְאַפִּין. כָּמָה דְשָׂרְיָא בְּגוּלְגֻלְתָּא, אֲשֵׁתְפָחוּ מִתְפַּשְׁטֵן בְּכָל גּוּפָא, לְשִׁכְלָלָא כְּלָא. בְּעֵמֶר נָקָא. פֶּד תְּלִי פִלְיָן אֲלִין אֲתוּוֹן. פֶּד אֲתַגְלִי לְזַעֲרָא מִתְיַשְׁבֵּן בֵּיה אֲלִין אֲתוּוֹן, וְאִתְקַרֵי בְּהוּן.

כג יו"ד דְעֵתִיקָא סָתִים בְּעֵטְרוֹי, בְּגִין שְׁמָאֵלָא אֲשֵׁתְכַח ה"ה אֲתַפְתַּח בְּאַתְרָא וְאִינְקִיב בְּתַרְיָן נוֹקְבִין, וְאֲשֵׁתְכַח בְּתַקּוּנִין. ו'ו אֲתַפְתַּח בְּאַתְרָא, דְכָתִיב ה' הוֹלֵךְ לְדוּדֵי לְמִישְׁרִים. בְּבוֹצִינָא דְקִרְדִּינוּתָא לְמַכְסִיָּא פִתְחָא.

כד ו' לְעִילָא ו' לְתַתָּא, ה' לְעִילָא ה' לְתַתָּא. י' לְעִילָא וְכָה לָא אֲשֵׁתַפֵּף אֲתָרָא, וְלָא סָלִיק בְּהֵדָה, פֶּר רְמִיזָא דְרְמִיז פֶּד אֲתַגְלִיָּין וְתַרְיָן וּמִתְחַבְרָן בְּחַד דְרָגָא, חַד רְגֵשָׁא בְּגִין לְאַתְפָּרְשָׁא, ו'ד פְּלִילָן בְּיו"ד ווי פֶּד אֲסִתְלַק הַאי וְאִתְגְּלִיָּין.

חלופי גרסאות

ג בעטרא. ד היא. ה ל"ג עלאה. ו בוצינא. ז בעטרוי.
ח שמא לא. ט ה"א. י ל"ג ו' לתתא. כ באורייתא; מסיף תרין באורייתא. ל דגשא. מ ואסתלק.

מטרת הזהר

(שיר ז) תרומה נב צ"ו.

דרך אמת. ען פירשתי לעיל (דפו"י) ט ע"א.

הסולם

תניינא

פירושו אשכולות, מלשון (חזונוהו להני קטופי כתובות קי"ב ע"א).

כג יוד דעתיקא סתים וכו': היוד דהוי"ה שבעתיק, סתום בעטרוי, שהמלכות אינה יוצאת מבינה שלו וסותמת אותו, משום שהשמאל נמצא, שאין לו תקון אלא במתקלא, והמתקלא מחויב לתלות בראש עתיק, (כנ"ל אות ה') שהיא המלכות שסותמת אותו. וכן הוא בכל הראשים, והי' היא תמיד בחינת ראש. ה"ה נתפתחה בה' האחרת, דהיינו בה' של ז"א, שבו מקום הגילוי כנ"ל בדבור הסמוך. וע"כ אות המילוי של ה', הוא ג"כ ה', דהיינו ה"ה. והיא מנוקבת בב' נקבות, כי גם ה' אחרונה, שהיא המלכות נכללה בה, נמצאת בתקונים, שלעת גדלות יורדת ממנה המלכות, והיא מתגלית בחכמה, ולא בה עצמה אלא בז"א. וז"ו נתפתחה בו' אחרת שבו"א שכתוב, הולך לדודי למישרים, שהתקונים שלמעלה הולכים לדודי, שהוא ז"א. שבו ניצוץ הקשה, שהוא מסך דחירק כנ"ל כדי לכסות הפתח של אמא, (כנ"ל אות י"ג) וע"כ אות המילוי של הו' הוא בו' אחרת. כזה, וז.

כד ו' לְעִילָא ו' לְתַתָּא וכו': נמצא שיש ו' למעלה בראש, ויש ו' למטה בז"א, יש ה' למעלה בראש, ויש ה' למטה בז"א. שמשום

פרקא

כאשכול האשכולות, ברוח של המאזנים, שהוא ז"א, שבו המתקלא כנ"ל, ונקרא אשכול, כמ"ש, אשכול הכופר דודי לי, יש יה"ו ומפרש. י' העליונה, שהיא או"א שנקרא אבא, נתעטרה בקשר עתיק, שהוא קרום העליון דאזדכך וסתים, דהיינו תקון ג' דז' תקוני גלגלתא דא"א. ה' עליונה, שהיא ישו"ת, שנקראו אמא שנתעטרה ברוח של ב' נוקבי דפרדשקא שיצא להחיות. דהיינו להשפיע חכמה הנקרא חיים שהוא תקון ז' דז' תקוני גלגלתא דא"א. ו' עליונה, שהוא קו אמצעי, ודעת, שבו ניצוץ הקשה, דהיינו המסך דחירק (כנ"ל לך י"ג ד"ה נתבאר) שנתעטר בצדדיו, דהיינו שמכריע בין ב' צדדים, ימין ושמאל שבאמא, ומקבל משם ג"ד המכונים עטרה. מתפשטים האותיות יה"ו אחר כך ונכללים בז"א. בסוד תלת נפקי מחד, חד בתלת קיימא, (כנ"ל ב"א אות שס"ג) כמו שיה"ו שורים בגלגלתא דא"א, כנ"ל, נמצאים מתפשטים מכל גוף דא"א, דהיינו ז"ת חג"ת נהי"מ שלו לשכלל הכל, כי עליהם מלביש או"א וישו"ת חו"ו. כאשר אלו האותיות יה"ו, תלויות, דהיינו שהם סתומות, הם בעמר נקי, שהוא תקון ה' דז' תקוני גלגלתא. וכשהן מתגלות לז"א, מתישבים בו אלו האותיות יה"ו ונקרא בהן. קטפוי,

(דפו"י דף קע"ז ע"א)

ספרא דצניעותא

יה

כה) 9 אינון יבוסמין דטיפסא שריקין, דעברי לא מתעכבא בדוקתא, והחיות רצוא ושוב. ברח לך אל מקומך. אם תגביה פנשר ואם בין כוכבים שים קנף משם אוריךך.

כו) 10 ותוצא הארץ * דשא. אימתי, פד שמא אתנטע. וכדין אוריך נפיק, ונצוצא אנדמן. * חד גולגלתא אתפשט בסטרוי, טלא מלי עלה, דתרי גונוי.

כז) 11 תלת חללין דאתוןן רשימין, אתגליין ביה. ואוכמין * כעורבא תליין על נוקבין עמיקין, דלא יכיל למשמע ימינא ושמאלא. הקא חד ארחה לעילא דקין.

חלופי גרמאות

1 פוטמן. 2 כ"ג הסלם; לא עברי; עבר. 3 מתעכבין; מתעכב. 4 ל"ג דשא. 5 מוסיף תיקונא קדמא דרישא חד. 6 מוסיף תנינא תלת. 7 מוסיף תליתא אוכמין. 8 כעורבא; בערבא.

דרך אמת 12 אותן ראשי הציור המצטיירן לפעול דין בעולם ואו שריקין לא עברו אפילו הפחותים שבבעלי דנים הנרמזים בארמינו כלם אין להם או השקט אלא פועלים פעולת תוקף הדין הרחמן יצילנו ומלת שריקין פ"י רקים ופוחזים כי כן תרגומו של אנשים רקים גוברין שריקין.

תנינא

הסולם

פרקא

דתחת חוטמא, שמשם מאיר החכמה, אומר שהוא אורחא לאעברא ביה. דהיינו ג"כ שלא לעכב ההארה אלא להחזירו תיכף למקומו. **טיפסא**, פירושו דפוס וחקיקה, כי על ויצר אותו בחרט, מתרגם בטופסא. שריקין פירושו אדומים, מלשון לא תעבור שרק על פניה (שבת צ"ה:).

כו) ותוצא הארץ דשא: מתי נעשה זה, הוא, כאשר השם, שהוא הנוקבא, ניטעה. דהיינו אחר שנבנה הנוקבא מבחינת מחזה ולמטה, שאז מה דהוית יבשה, וכו', כנ"ל (אות י"ט בהסולם) וכה יצא מאבא ואמא, אור, שהוא אור חסדים מאבא וניצוץ, שהוא אור הגבורות מאמא וכשנתחברו האור והניצוץ יחדיו נתפשט מהם גלגלתא אחת, שהוא כתב דז"א בצדדי, דהיינו ד' צדדים חו"ב, וחז"ג דדעת, והם בחינת או"א עלאין שבראש ז"א, והם סוד 8 דצלם. עליה על הגלגלתא, היא נמלאה טל מבי' גוונים דהיינו לבן ואדום, בסו"ה טל אורות טלך, שהם אור חסד ואור גבורה. וזהו תקון הראשון מז' תקוני גלגלתא דז"א.

כז) תלת חללין דאתוןן וכו': תקון ב', ג' חללים של אותיות הרשומות, דהיינו יה"ו, שהם חכמה בינה דעת, נתגלו בו. וה"ס 4 דצלם שבראש ז"א. תקון השלישי, שערות שחורות כעורב תלויות על נקבי האזניים העמוקות, ואינו יכול לשמוע ימין ושמאל. כי השערות שהם הדינים סותמים אותם. ובגרות

שמשום זה הן נכפלות במילוי, כנ"ל בסמוך, כי למעלה הן נסתרות ולמטה מתגלות י' למעלה, ובה לא נשתתף י' אחרת, כמו באותיות ה"ה ו"ו, ואינה עולה עמה במבטא, חוץ מרמז שנרמז, כי המילוי ו"ד שביו"ד, היא בגימטריא י', שהיא רמז שיש בכללה גם י' שניה למטה. היינו כשנתגלו ב"י שנים, שהם אבא ואמא עלאין, ומתחברים במדרגה אחת, דהיינו בשביל דאבא, ששם דעת הנעלם, (כנ"ל משפטים אות תקכ"ח) בהתרגשות אחת כדי להפרד מן השמאל, כנ"ל בדבור הסמוך. וזהו ו"ד הכלולות ביו"ד. שהי' הוא אבא עלאה והו"ד הן אמא עלאה. אוי כשנסתלק אבא, שהוא י' והו"ד מתגלית.

כה) אינון בוסמין דטיפסא וכו': אלו הבשמים, דהיינו הארות החכמה הנקראת בשמים ודוח, של החקיקות האדומות, שהם כל הבחינות של קו שמאל, שהם אדומות, שעוברים, להאיר, אינן מתעכבות במקום אלא שתיכף חוזרים למקומם, ככתוב, והחיות רצוא ושוב. שתיכף שבים למקומם. וכן, ברח לך אל מקומך, דהיינו שממהר לשוב בתורה למקומו. וסו"ה אם תגביה כנשר ואם בין כוכבים תשים קנך, דהיינו שתדצה להמשיך החכמה ולעכבה, אומר הכתוב, משם אוריךך. אלא שהמשכת החכמה צריכה להיות, בדרך הכתוב, והחיות רצוא ושוב, שיחזירה תיכף ומיד למקומה, דהיינו ממטה למעלה. ועיי' באדרא (נשא דף קל"ג ע"א), שעל ארחה

(דפו"י דף קע"ז ע"א *) דף קע"ז ע"ב

י"ב

ספרא דצניעותא

(כח) מִצְחָא דְלָא נְהִיר, קְטֻטוּתָא דְעֵלְמָא. בַּר א' כַּד רַעְוָא אֲשַׁגְחַ בְּיָהּ.
עֵינֵינִי דְתֵלֵת גְּוֹנִי, לְמַרְתָּת קְמִיָּהּוּ אַתְסַחֵן בְּחֵלְבָא דְנְהִיר. פְּתִיב * עֵינֵיךָ
תְרַאֲיָנָה יְרוּשָׁלַיִם נְוָה שְׁאֲנָן, וּכְתִיב * צָדֵק יֵלֵן בְּהָ. * נְוָה שְׁאֲנָן, עֲתִיקָא דְסֻתִּים,
י עֵינֵיךָ פְּתִיב.

ח'לופי גרסאות

ת מוסיף רביעאה מצחא. א ל"ג כד; כד וליג בר. ב בה.
ג מוסיף חמישאה עיניך. ד למכתב; למכתב. ה נווה.
ו עיניך.

מסורת הזהר

(9) (ישעיה לג) ב"ב קעה צ"א. צ) (שם א) ח"ג נג. סט.
קת. קלה: קמר. רצג: רצד רצו:

דרך אמת צ) להכות השונאים והמציקים לישראל.

תניינא

הסולם

פרקא

ג' בחינות של עשר ספירות שהם ל'. וזהו תקון הב'.

תקון הג' הוא שערות שחורות כעורב, שהם נמשכים מן הדינים שבג' מוחין חב"ד שבתקון הב'. וע"כ הם סותמים האזנים שלא תבחינה מטוב לרע, ואין תפלות התחתונים מתקבלות, וזהו בעת קטנות, אבל בגדלות מתקנות שערות אלו בסוד ב' דצלם דנה"י, ואז הם מסתלקות מעל האזנים והן נפתחות כמ"ש להלן בתקון הו'. (באות כ"ט) ויש על הגלגלתא דו"א קו חלק, במקום שהשערות נחלקות לימין ושמאל, שהוא נקרא אורחא דפלגותא דשערי, ששם אין שערות ודינים כלל, אלא להיפך שהוא חסד נפלא, וע"כ הוא לבן. וסו"ה, ואורח צדיקים כאור נגה הולך ואור עד נכון היום, שנאמר על אורחא דפלגותא דשערי שבגלגלתא דא"א, ומאורח של א"א, נמשך לארחא דפלגותא דשערי דו"א, שעליו נאמר, כל ארחות ה' חסד ואמת. וסוד הדברים הוא, כי בשערות של ימין מתגלים על ידיהם חסדים לעובדי ה'. ובשערות של שמאל מתגלים על ידיהם עונשים לרשעים שאינם עובדים את ה'. וכשמגיע זה לתחתונים הם מכירים את ההבדל, שה"ס אורחא דפלגותא דשערי, בין עובד ה' ללא עבדו. שע"י הכרה זו, זוכים לדבקות השלם בהקב"ה. ואז כל ארחות ה' חסד ואמת.

(כח) מצחא ד"א נהיר וכנ': תקון הרביעי, הוא מצח שאינו מאיר, שנמשך ממנו דין ומריבה לעולם חוץ מבעת הגדלות, כאשר רצון דמצח דא"א משגיח במצח דו"א. תקון החמשי הוא, עינים בג' גוונים, שהם שחור אדום ירוק, ליראה מפניהם. כי כל גוונים אלו רומזים לדינים, כי אדום, הוא שמאל, וירוק הוא קו האמצעי ושחור היא המלכות ובגדלות הן רוחצות בחלב, המאיר, שה"ס החסד

ובגדלות מסתלקים השערות מעל האזנים כמ"ש בתקון הו'. כאן בשערות שעל הגלגלתא דו"א, יש למעלה ארח אחד דק, דהיינו הארח שבאמצע הראש ששם מתחלקים השערות לימין ושמאל.

פירושו. גם ד' תיקוני גלגלתא דו"א מתחלקים על ג' בחינות מל"צ דצלם, כמו ד' תיקוני גלגלתא דא"א שנתבארו לעיל (אות ו') אלא בדרך אחר, כי חסד כאן התקון דקרומא דאוריא, ונתוסף כאן תקון באזנים, אשר בקטנות השערות סותמות האזנים, שזהו תקון ג'. ובגדלות מסתלקות השערות מאזנים, שזהו תקון הו', ואז התפלות מתקבלות מן התחתונים, וכן נתקנה הגלגלתא בד' מוחין, חכמה, בינה, וחסד וגבורה דדעת. ועל שם ד' מוחין אלו נקראת ב' דצלם, כי כל מוח כלול מעשר ספירות, והם ב' בחינות, ויורה שבקו האמצעי, שהוא דעת, אינו מיוחד ימין ושמאל להלביש החכמה שבשמאל בחסדים שבימין. שזה נעשה בכח הדין שבקו האמצעי, וע"כ הדין נהפך לחסד, ושניהם בחינה אחת. וע"כ הם ל': ג' בחינות ע"ס שהן חב"ד. אבל ב' דצלם, שה"ס או"א עלאין, אינם מקבלים חכמה לעולם, ואין צורך להכרעת קו האמצעי, ומשום זה החסד והדין שבקו אמצעי נבדלים זה מזה, כי הדין שבקו אמצעי אינו נהפך כאן להיות חסד, משום שאינו גורם היחוד דימין ושמאל. ונבחינים החסד והדין שבדעת לב' בחינות עשר ספירות נבדלות, וע"כ יש ד' מוחין, והם ב', וזהו תקון הא'. ותקון הב' הם המוחין דישסו"ת שבזו"א שה"ס ל' דצלם שבראש ז"א, שבהם הדעת מכריע בין ימין ושמאל שהם חכמה ובינה, בכח הדין שבו שהוא מסך דחירק, וע"כ נהפך הדין להיות חסד, ואין כאן אלא

(דפו"י דף קע"ז ע"ב)

ספרא דצניעותא

כ

כט יחוטמא פּרצופא דזעירא, לאשתמוּדעא. תלת שלהובין מתוקדין בּנוקבוי. דרגא עקימא, למשמע טב וביש.

ל כתיב עיני אבי יי הוא שמי. וכתיב עיני אבי אמת ואחיה. וכתיב עיני אשא ואני אסכול. הוא עשנו ולו אנחנו. והוא באחד ומי ישיבנו. הוא אקרי מאן דסתים ולא שכית, הוא מאן דלא אנדמן לעינא. הוא מאן דלא אקרי בשמא.

מ ה הוא, ה פליל וי. וי פליל א' ולא פליל ה'. אלק אָזיל לי, י אָזיל לי, דסתים מפל סתימין, דלא מתחברין ביה ויד. ווי פד לא נהיר י בוד.

חלופי גרמאות

מפורת הזהר

ז מוסיף שתיתאה חוטמא. ח מוסיף שביעאה דרגא. ט עמיקא. י ל"ג וכתוב; ל"ג מן וכתוב עד הוא אקרי. כ א' (היא היי; היא היי א') כליל (הוא) וי וי כליל א' ולא כליל היי (היי) א' אויל לאלף אלף אויל ליויד יויד אויל ליויד.

ק (ישעיה מב) יתרו קר צ"ו. ר (דברים לב) ב"א קן צ"ד. ש (ישעיה מו) ז"ח ו ט"ד שלי. ת (תהלים ק) נח טב צ"ו. א (איוב כג) ויחי רח צ"ב.

תנינא

הסולם

פרקא

ל כתיב אני וכו': כתוב, אני הויה הוא שמי. שאומד לשון נגלה, אני, ולשון נסתר הוא, במשיכה אחת, שהיה לו לומר אני הויה שמי. ואומד שאני והוא הם ב' שמות, שכתוב, אני אמת ואחיה. וכתוב, ואני אשא ואני אסכול. הרי שאני הוא שם, והיינו שם המלכות. וגם הו"א שם. שכתוב, הוא עשנו ולו אנחנו. וכן והוא באחד ומי ישיבנו. הרי שנקרא ג"כ בשם הו"א כי הו"א נקרא מי שסתום ואינו נמצא. דהיינו חכמה סתימאה דא"א, שנסתם ואינו נפתח עד גמר התקון. הוא נקרא, מי שאינו מזדמן לעין, דהיינו שאינו מזדמן לקבלת החכמה, המכונה עין. דהיינו או"א עלאין שהם חסדים מכוסים ואינם מקבלים חכמה לעולם, שעליהם נאמר, כי חפץ חסד הוא. הו"א נקרא, מי שלא נקרא בשם, דהיינו הבינה שהיא ישו"ת, שיצא בה קו השמאל, ומטרם שקו האמצעי, הכריע בין ימין ושמאל להליכיש החכמה שבשמאל בחסדים שבימין אינה נקראת בשם, כי היא סתומה ואינה מאירה, (כנ"ל בהקסה"ז דף כ"ב ד"ה קיימא ע"ש).

החסד. הנמשך מעתיקא. שכתוב, עיניך תראנה ירושלים נוה שאנן, דהיינו בלי שום דין. וכתוב צדק ילין בה. הרי שיש בה דין הנקרא צדק, ומשיב, נוה שאנן, נאמר, בשעה שעיני של עתיק הסתום מאיר בסו"ה רוחצות בחלב, כי עיניך כתוב, בלי יוד דלשון רבים. כי בעתיקא אין שמאל, ובי עינים נחשבים לעין ימין.

כט חוטמא פרצופא דזעירא וכו': תקון הששי הוא, חוטם הפרצוף שהוא קצר, להכרה. שבחוטם ניכר הפרצוף. כמ"ש ז"ל אין מעידים אלא עד שיהיה פרצוף פנים עם החוטם (יבמות ק"ב). ג' שלהבות שורפות בנקביו. שהן ג' בחינות דין, דין הנמשך מבינה, וממלכות, ומקו שמאל. תקון ה' הוא, מדרגה עקומה, לשמוע טוב ורע, דהיינו האזנים בעת הגדלות, שנסתלקו מהם השערות שסתמו אותם כנ"ל (אות כ"ז) שאז נפתחו לשמוע טוב ורע. להטיב לטובים ולהעניש הרעים ולקבל תפלות התחתונים. (ועי' ויקהל אות קל"ח).

ונתבארו ז' תקוני גלגלתא דו"א, אשר גלגלתא וד' סטרין שבה, ה"ס ס' דצלם וג' חללי גלגלתא, ה"ס פ' דצלם. והשערות ובי אזנים ה"ס נו"ה הנסתרים ומצחא ה"ס יסוד שבהם. ובי עינים ה"ס נו"ה הנגלים, וחוטמא היא יסוד ומלכות שבהם. והספרא דצניעותא מפרש כאן בעיקר בחינות דין שבהם בעת קטנות. והבחינות מל"צ דצלם נאמר בעיקר לעת גדלות. כמ"ש לעיל בו' תקוני גלגלתא דא"א.

(דפו"י דף קע"ז ע"ב)

לא הוא, ה' כ"י וכו': ומפרש המשמעות של ג' אותיות הו"א, על פי מה שאמר לעיל שח"ס ואו"א וישו"ת נקראים כל אחד הוא, ואומד, ה' של הוא כולל וי, והו' כולל א' של הוא, ואינו כולל ה' של הוא, אלק הולכת לי, י הולכת לי הסתומה מכל סתימין, שאין מתווכרות בו ויד של מילוי יוד. אוי כשהי' אינה מאירה לו"ה. פירוש. ה' דהו"א היא בינה כשהיא בשמאל

כא

ספרא דצניעותא

(כב) כד אסתלק י' מן ו"ד בְּחֻבֵי עֲלָמָא, עֲרִיבְתָא דְכָלְא אֲשֶׁתְכָת, ע"ד פְּתִיב בְּ עֵרוֹת אֲבִיךָ לֹא תִגְלֶה. וְכֹד אֲסִתְלִיק יו"ד מִן ה"א, ע"ד פְּתִיב וְעֵרוֹת אֲמָךְ לֹא תִגְלֶה אֲמָךְ הִיא לֹא תִגְלֶה עֲרֻנְתָהּ. אֲמָךְ הִיא וְדֹאֵי, כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא וְגו'.

(כג) פְּרָקָא תְּלִיתָאָה תִשְׁעָה יִתְקוּנִין וְיִקְרִין אֲתִמְסְרוּ לְדִיקְנָא כָּל מָה דְאֲתִטְמֵד וְלֹא אֲתִגְלִיָּא עֲלָאָה וְיִקְרָא אֲשֶׁתְכָת. וְהָא עֲגֻנְיָה עֲקָרָא.

(כד) תִּיקוּנָא קְדָמָא דְדִיקְנָא, נִימִין עַל נִימִין מְקָמֵי פִתְחָא דְאֲדָנִין עַד רִישָׁא דְפּוּמָא. מְרִישָׁא הָאֵי, יַעַד רִישָׁא אֲתֵרָא אֲשֶׁתְכָת. מִתְחֹת תְּרִין נוֹקְבִין

חלופי גרסאות

מסורת הזהר (ויקרא יח) ב"א רכו צ"א. ג) (משלי ב) משפטים מ כ. ו ל"ג תקונין. ס והוא; והאי. ט דיקנא. פ יקרא. צ ל"ג תיקנא קדמא דיקנא. ק מוסף תנינא מרישא. ר לרישא ול"ג ער. ש מוסף תליתאה מתחות.

תניינא

אבא שהוא י' אינו מאיר לאמא, שהוא ו"ד דמילוי י', וכיון שאמא שהיא ו"ד אינה מאירה, נמצא שישסו"ת שהיא ה' והויה, ודאי שאינם מאירים, כי הם מקבלים מאמא עלאה שהיא ו"ד. וז"ש ווי כד לא נהיר י' בו"ד, שאו נעשה פרוד גם בין י' לה'. כמבואר.

(לב) כד אסתלק י' וכו': כשנסתלקה ה' מן ו"ד מחמת עונות העולם נתגלה ערוה של כולם, כי הו"ד היא אמא עלאה שכל פדצופי אצילות ובי"ע מקבלים ממנו, והיא נחשכה. על זה כתוב, ערות אביך לא תגלה, דהיינו אבא ואמא עלאין, שהם יוד, שנקראים שניהם בשם אבא. וכשנסתלקה היוד מן ה' שאחר שו"ד נחשכו אין ה' יכולה להשפיע לה' שהיא ישו"ת, כנ"ל בדבור הסמוך, ע"ז כתוב, וערות אמך לא תגלה אמך היא לא תגלה ערותה. כי ישו"ת נקראים שניהם בשם אמא. אמך היא ודאי כמו שכתוב כי אם לבינה תקרא הרי ישו"ת שהם בינה מכונים אם.

פרקא תליתאה

(לג) פרקא תליתאה. תשעה וכו': פרק השלישי. תשעה תקונים יקרים נמסרו לזקן. כל מה שנתכסה ולא נתגלה נמצא עליון ויקר. והדיקנא הרי גזוו הכתוב, שלא נמצא שום כתוב שידבר מדיקנא. כמ"ש עיני ה' אזני ה' וכן לחייו ערוגת הבושם. ואין זכר לדיקנא. והוא משום שהוא עליון ויקר.

(לד) תקונא קדמא דדיקנא וכו': תקון הראשון של הזקן, שערות על שערות יוצאות

מסורת הזהר

בשמאל, טרם היחוד דקו האמצעי, כנ"ל. ו' דהו"א, הוא ז"א, שבעת שבינה מחזרת הבינה ותו"מ שלה לבחינת קו שמאל, עולה עמהם גם ז"א לבינה, ונעשה שם בצורת א' דהו"א, שהוא ציור אותיות י' ו' ד', שהו' הוא ז"א, קו האמצעי, וי' עליונה שעליו הוא ימין דבינה הכלול בז"א, והד' שמתחתיו הוא שמאל, דבינה הכלול בז"א.

פרקא

זה אמרו, ה' כלול ו', שבעת יציאת השמאל דבינה כבר הבינה כוללת בתוכה הו', שהוא ז"א, שעלה עם הבינה ותו"מ דבינה ביחד, כנ"ל. והו' כליל א', שהוא סוד הו' שבאמצע הא' הכלול מב' קוין דבינה, שהם י"ד אבל, ולא כלי' ה' כי הו' עוד לא הכריע בין ימין ושמאל של הה', וע"כ אינו כולל אותה, וע"כ א' אזיל' י', כלומר שההארה של ז"א שהוא א' אינה מאירה רק ב' עליונה שלה, שהיא ימין, כי השמאל שבה, שהוא ד' עוד אינו מאיר, להיותו לפני ההכרעה של קו אמצעי, כנ"ל. וע"כ נקרא ישו"ת הוא, שהאורות נסתרים מן התחתונים ונכחן בזה שהא' הולכת ל', שהוא או"א עלאין, וגורמת בהם, שגם הו' שהוא אבא תתפרד מן ו' ד שהיא אמא ואז גם אורותיהם נסתרים ונקראים הוא. והי' דאו"א אזיל' י' דסתים מכל סתימין, והי' שהוא או"א הולכת לחכמה סתימא דא"א, שהוא סתום מכל סתומים דלא מתהברן ביה ו"ד שגורמת שאינו משפיע לנוקבא הנקרא ו' ד' דמילוי יוד, דהיינו הבינה שחזרה לראשו, וע"כ קרא גם הוא הוא, וע"כ

(דפוי' דף קע"ז ע"ב)

ספרא דצניעותא

כב

אַרְחָא מְלִיָּיא דְלָא אֶתְחַזְיָא. ^יעֲלֵצִין אֶתְחַפְּיִין מֵהָאֵי גִיסָא וּמֵהָאֵי גִיסָא. ^אבְּהוּ אֶתְחַזְיִין תְּפוּחִין סוּמְקִין פְּוּוּרְדָּא. ^בבְּחַד תּוּטָא תְלִיִין אוּכְמִין תְּקִיפִין עַד יְחַדוּי. ^דשְׁפוּוֹן סוּמְקִין פְּוּוּרְדָּא אֶתְפְּוֹן.

^לה) ^יזְעִירִין נַחְתִּין בְּגֵרוּנָא, וּמְחַפְּיִין קְדָלָא. ^יוּבְרַבְרִין וּזְעִירִין יְפְגִידִין ^ינַחְתִּין בְּשִׁקּוּלָא. בְּאַלִּין אֲשֶׁתְּכַח גִּיבְר וְתִקִּיף מֵאֵן דְּאֲשֶׁתְּכַח.

^לו) פְּתִיב ^ימֵן הַמְצַר קְרָאתִי יְהוָה. תְּשֻׁעָה אָמַר דְּוֹד עַד כָּל גּוֹיִם סְבֻבּוֹנִי, לְאַסְתְּרָא וּלְאַגְנָא עֲלוּי. וְתוּצָא הָאֲרָץ דְּשָׂא עֵשֶׁב מְזַרְיַע זָרַע לְמִינְהוּ וְעֵץ עוֹשָׂה פְרִי אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ לְמִינְהוּ. תְּשֻׁעָה אֲלִין אֶתְעַקְרוּ מִשְׁמָא שְׁלִים, וְאֲשֶׁתִּילוּ לְבַתֵּר בְּשְׁמָא שְׁלִים, דְּכְתִיב וַיִּשַׁע יְיָ אֱלֹהִים. תְּקוּנִין דְּדִיקְנָא בְּתִלְסָר אֲשֶׁתְּפַתֵּן אִיהִי, דְּהִיא ^טעֲלָאָה. יְתַתָּא, בְּתֻשְׁעָה אֶתְחַזְוִן. כ"ב אֶתּוּן אֶתְגְּלִיפוּ ^כבְּגִינְהוּן.

מסורת הזהר (ז) (תהלים קיח) בשלח צו צ"ה.
ת מוסיף רביעאה עלצין; עלאין. א מוסיף חמיסאה בהו.
ב מוסיף שתיחאה בהר; ל"ג בהר עד אתפנון. ג חרוי.
ד מוסיף שביעאה שפון. ה מוסיף תמינאה זעירין. ו מוסיף תשיעאה רברבין. ז ל"ג כגידין. ח ל"ג נחתק; גרין.
ט תתאה בתתאה (ד"א). י בתתאה. כ בגווינהון.

חלופי גרסאות

תליתאה
וכן תקון הב' היא בחינת עבור בלחי העליון, והוא ו"ק דנפש. תקון ג' הוא ג"ר דנפש. ובתקון ד' יש שינוי, כי תקון ד' ד"ג ת"ד דא"א, הוא שערות דשפה תתאה, ותקון ה' הוא אורחא שבשערות שפה תתאה, שהם ו"ק דרות וג"ר דרות. אבל כאן אין אורחא בשפה תתאה דו"א, משום שגם ארחא דשפה עלאה אינו מאיר כל כך משום שמלא עם שערות. וע"כ נתקנו כאן במקומם לז"ק דרות, **עלצין אתחפיין מהאי גיסא ומהאי גיסא**. והג"ר דרות הוא תקון ה', בהו **אתחזיין תפוחין סומקין כורדא**, וכיון שג"ר דרות הן בחי' אחורים, ע"כ הם אדומים. ותקון הששי כאן, הוא כללות הדיקנא שהו"ק דרות שבפנים נמשכים למקומם למטה, בלחי התחתון. ותקון השביעי, **שפון סומקין כורדא אתפנון**. שהם ג"ר דרות הנמשכים מב' תפוחין למטה. ותקון השמיני, **זעירין נחתין בגרונא** נמשך מתקון ה"ו והי' ד"ג ת"ד דא"א. ותקון ה"ט נמשך מתקון י"א שביגת"ד דא"א.

הפולם
פרקא
יוצאות מכנגד פתח האזנים עד ראש הפה, כלומר עד שפה עלאה. תקון השני, נמצא מראש הוזה של השפה עד ראש האחר של השפה. תקון השלישי, ארח הנמצא תחת ב' נקבי החוטם, והוא מלא שערות עד שאינו נראה. תקון הרביעי, הלחיים מתכסים בשערות מצד זה ומצד זה. תקון החמשי, בהם נראים ב' תפוחי הפנים האדומים כורד. תקון הששי, בחוש אחד תליות שערות שתורות תקיפות עד החזה. תקון השביעי, השפתים נפנו משערות, והם אדומים כורד.
^לה) ^יזְעִירִין נַחְתִּין בְּגֵרוּנָא וכו': תקון השמיני, שערות קצרות יורדות על הגרון ומכסות העורף. תקון התשיעי, שערות גדולות וקטנות קשים כגידים יורדות בשוה. דהיינו שמתערבות אלו באלו והן שוות. באלו ט' תקונים נמצא עבור ותקיף מי שנמצא. דהיינו ז"א.

^לו) **כתיב מן המצר וגו'**: כתוב, מן המצר קראתי יְהוָה, ט', אמר דוד עד כל גוים סבבוני כדי לסבב עצמו בהם ולהגן עליו. שהם כנגד ט' תקוני דיקנא דו"א. א) מן המצר קראתי יְהוָה. ב) ענני במרחב יְהוָה. ג) ה' לי לא אירא. ד) ה' לי בעוזרי. ה) טוב לחסות בה'. ו) טוב לחסות בה' ה' ועם ג"פ אדם שיש

פירוש. ט' תקוני דיקנא דו"א נמשכים מ"ג תקוני דיקנא דא"א שנתבארו היטב לעיל שח' תקונים נמשכים מחכמה סתימאה, וה' תקונים מגלגלתא, ואלו הנמשכים מח"ס, הן ג"פ נרנח"י דנפש ודרוח ודנשמה. ע"ש. וההפרש הוא, כי י"ג תקונים הם בחי' ג"ר ממש, אבל ט' תקונים הם בחי' ו"ק דג"ר. וע"ז תבין שתקון ראשון, הוא שורש הדיקנא, כמו תיקון הא' ד"ג ת"ד דא"א. (דפו"י דף קע"ז ע"ב)

כג

ספרא דצניעותא

לז) על י האי, חלמא דאחיד דיקנא דב"נ עלאה ב"בידיה, שלים במאריה. שנאין תחתוי יכנעון. כ"ש דיקנא עלאה דנהירא יבתתאה, דעלאה ב"רב חסד ב"אקריה, בנעירא חס"ד סתם, פד אצטריך נהירו אנהר ואקרי רב חסד. לח) ויאמר אלהים ישרצו המים שרץ נפש חיה, כלומר, ח"י י"ה אתפשט נהירו דדא בדא, כלא אתרחשון בזמנא חדא, מים טבאן מים בישן. בגין דאמר ישרצו, אתפללו דא בדא. חיה עלאה, חיה תתאה. חיה טבא. חיה בישא.

לט) ד"א ישרצו המים, תרגום ירחשון. כלומר, פד מרחשין בשפונתיה פתגמי צלותא, בזכותא, ובנקיות דעתא, ויבמא הנה רחיש נפשא חיתא. וכד בעי בר נש לסדרא צלותיה למאריה, וישפונתיה מרחשין בהאי גוונא מתפתא לעילא, לסלקא יקרא דמאריה, לאתר דשקיו דעמיקו דבירא, נגיד ונפיק. לבתר נגיד לאמשכא מלעילא לתתא, מההוא שקיא דנחלא, לכל דרגא ודרגא, עד דרגא בתראה לאמשכא נדכה לכלא מעילא לתתא. לבתר בעי לקשרא

חלופי גרסאות

ל י"ג האי; מאן דחזי בחלמיה דיקנא דב"נ עלאה ב"בידיה; מאן דחמיה בחלמיה דאחיד דקנא דב"נ עלאה ב"בידיה. ח מוסף בדיה או דאשיט ידה ליה ינדע דשלים במאריה; בדיה הא מתרחין דהא בשלם עם מאריה ושנאוי יכנעון תחתוי ריין הוא בדיל רחוא בחלמיה כ"ש אם זכה לאודעא מה היא דקנא עלאה רחוא נהיר לתתאה אריה עלאה רב בחסד (רב חסד; דבחסד) אקרי בזעירא (ובזעירא) חסד סתם. ו לתתאה; לתתאה. ו דבחסד. ו אקרי. ו ל"ג כלומר; ל"ג כלומר ח"י י"ה; כלומר ח"י י"ה י"ה; כלומר י"ה ותפשט. צ ל"ג מן אות ל"ט עד אות מ"ד. ק מיא.

פרקא	הסולם	תליתאה
שיש בהם, הרומזים לג' תקונים, הם תשט. ואלו ט' תקונים, הם בסוד הכתוב, ותוצא הארץ דשא, עשב, מזרע, זרע, למינהו, ועץ, עושה פרי, אשר זרעו בו, למינהו. תשעה תקוני דיקנא אלו נעקרו משם שלם, דהיינו מ"ג תי"ד דא"א, ובאו לז"א, כנ"ל. ואחר כך חזרו ונשתלו בשם שלם, שנאמר וישע ה' אלקים, שהוא שם מלא דעתיק ודז"א, (כמ"ש באדרת נשא דף קמ"ה אות רמ"ה) תקוני דיקנא נמצאים י"ג באותו שהוא עליון, דהיינו דא"א, התחתון, שהוא ז"א, נראים בט' תקוני דיקנא, וי"ג וט' הם כ"ב, שהם כ"ב אותיות שנחקקו מחמתם.	ישרצו המים שרץ נפש חיה. כלומר, ח"י י"ה, כי בחיה יש אותיות ח"י י"ה. הי היינו היסוד של ז"א. י"ה היינו אד"א. וישרצו המים פירוש שיתפשט אור של זה בזה, דהיינו שיתפשט אור י"ה בח"י שהוא יסוד דז"א, ותצא נפש חיה שהיא הנוקבא, וכן נפשו של אדם הראשון. הכל שרץ בזמן אחד, מים טובים דקדושה, ומים הרעים דס"א. וכיון שאמר ישרצו, נכללו זה בזה, ויצא חיה עלאה דהיינו הנוקבא, חיה תתאה, דהיינו נפשו של אדם הראשון. חיה טובה, שהיא הנוקבא, חיה רעה שהיא לילית, כי נפש חיה הרומשת זו לילית (כמ"ש לעיל ב"א אות ת"ח).	

לו) על האי חלמא וכו': על כן אם ראה בחלום, שאוחז בידו זקן של אדם חשוב, הוא שלם עם אדונו, שונאיו יכנעו תחתיו. כל שכן זקן העליון, דא"א, המאיר לזקן התחתון, דז"א. כי זקן העליון נקרא רב חסד, ובז"א נקרא חסד סתם. וכשהוא צריך לאור מאיר לו זקן העליון, ונקרא גם הוא רב חסד. לח) ויאמר אלקים וגו': ויאמר אלקים (דב"י דף קע"ז ע"ב *) דף קע"ח ע"א (** דף קע"ז ע"ב (***) דף קע"ז ע"א) להמשיך

ספרא דצניעותא

כד

קשָׁרָא בְּכָלָא, קשָׁרָא דְכֻנְנָה דְמַהִימְנוּתָא וְיַעֲבֹדוּן כָּל מְשָׁלוּהִי, בֵּין שְׁאֵלְתָא דְצַבּוּרָא, בֵּין שְׁאֵלְתָא דְיַחֲדָא.

מז וּשְׁאֵלְתָא דְאִית לְכַר נָשׁ לְשִׁאלָא מִמַּאֲרִיָּה, הֵן מְסוּדְרוֹת בִּט' גּוֹנִי, אִית בְּאֵלְפָא בִּיתָא, וְאִית בְּאֲדָפֵר מְכִילוּהִי דְקב"ה, רְחוּם וְחַנוּן וְגו'. אִית בְּשִׁמְהֵן זְקִינָן דְקב"ה, כְּגוֹן אֶהְיָה יְהוָה אֵל אֱלֹהִים וְי' צְבָאוֹת שְׁדֵי אֲדָנִי. וְאִית בַּע"ס, כְּגוֹן: מ' י' ה' נ' ת' ג' ח' ב' ח' כ'. אִית בְּאֲדָפֵר צְדִיקִיָּא, כְּגוֹן הָאֲבוֹת וְהַנְּבִיאִים וְהַמְּלָכִים. אִית בְּשִׁירֵי וּבְתוֹשְׁבַתְתֵי, דְאִית בְּהוֹן קְבֵלָה אֲמִיתִית. וְעִילָא מְנַהֵן מֵאן דְדַע לְתַקֵּן תְּקוּנִין לְמַאֲרִיָּה, כְּדָקָא יְאוּת. וְאִית בְּיַדִיעָה סְלֵקָא מִתְתָּא לְעִילָא, וְאִית מֵאן דְדַע לְהַמְשִׁיךְ שְׁפָעָא מְעִילָא לְתַתָּא.

מזא וּבְכָל ט' גּוֹנִי אֵלִין, צְרִיכָא כְּנֻנָה גְדוּלָה, וְאִי לֹא עָלִיהּ קָרָא דְכְּתִיב וּבּוֹזֵי יַקְלוּ. וּבְכַוּנַת אָמֵן, דְהוּא כְּלִיל תְּרִין שְׁמֵהֵן יְהו"ה אֲדָנִי. וְהָאֲחַד גּוֹנֵי טוֹבִיָּה וּבְכַוּהִי, בְּאוּצָר הַנְּקָרָא הֵיכַל, וְהוּא רְמוּז בְּפִסּוּק ו' וְה' בְּהֵיכַל קִדְשׁוֹ הַסּ מִפְּנֵיו וְלֵדָא רְמוּזוֹ רז"ל, כָּל טוֹב הָאָדָם בְּבֵיתוֹ, שְׁנַאֲמַר ו' כָּל בֵּיתִי נִאֲמָן הוּא, וּמִתְרַגְמִינָן כָּל דְעָמִי.

מזב וְאִי מְכוּוֹן כָּל תַּד וְחַד מִט' גּוֹנִי כְּדָקָא יְאוּת, דָּא הוּא בַר נָשׁ דְאוּקִיר לְשִׁמָּא דְמַאֲרִיָּה לְשִׁמָּא קְדִישָׁא, וְעַל דָּא כְּתִיב כִּי מְכַבְּדִי אֲכַבְּד וּבּוֹזֵי יַקְלוּ, אֲכַבְּד בְּעִלְמָא דִין, לְקִיָּים וְלִמְעַבְּד כָּל צְרַכּוּי. וְיַחֲזוּן כָּל עַמְמֵי אַרְעָא, אַרְי

חלופי גרסאות
ר בין.

מסורת הזהר

(ה) (ש"א ב) ויחי רסט צ"א. (ו) (חבוק ב) לך קו צ"א.
(ז) (במדרב יב) שמות כ צ"י.

תליתאה

הסולם

פרקא

מהם, מי שיודע לתקן תקונים לאדונו כראוי. (ח) ויש בידיעה להעלות ממטה למעלה. ט) ויש מי שיודע להמשיך שפע ממעלה למטה.

מא) ובכ"ט ג' ג' וכו': ובכל ט' אופני תפלה אלו, צריכים כונה גדולה. ואם לא, עליו המקרא שכתוב, ובוזי יקלו. ובכוונת אמן, צריך לכוון, שהוא כולל ב' שמות הויה אדני, שהם בגי' צ"א וגם אמן בגי' צ"א, ושם האחד, שהוא הויה, ז"א, ג' וכו' וברכותיו באוצר הנקרא היכל, שהוא אדני. מלכות, וזה מרומז בפסוק, והויה בהיכל קדשו הס מפניו. ולזה רמזו רז"ל, כל טוב האדם בביתו, כי אדם בגי' מ"ה, שהוא שם הויה דאלפיו, וכל טובו בביתו, שהוא אדני, מלכות. שנאמר בכל ביתי נאמן הוא ומתרגם, בכל דעמי, דהיינו המלכות.

מב) ואי מכוון בכ"ט וכו': ואם מכוון בכל אחד ואחד מט' אפני התפלה כראוי, זה הוא אדם המכבד שם אדונו את שמו הקדוש, ועל זה כתוב, כי מכבדי אכבד ובוזי יקלו, אכבדו

להמשיך ממעלה למטה, מאותו שקיו של הנחל, שהיא בינה, לכל מדרגה ומדרגה, עד מדרגה אחרונה, שהיא מלכות, להמשיך נדבה לכל ממעלה למטה. ואח"כ צריך לקשר קשר בכלא, דהיינו שייחד כל המדרגות בא"ס ב"ה, קשר דכוונה של האמונה, ויעשו כל משאלותיו, בין משאלות הצבור בין משאלות יחיד.

מ) ושאלתא דאית לבר נש וכו': והתפלה שיש לאדם לבקש מאדונו, היא מסודרת בט' אופנים. א) יש שהתפלה מסודרת בסדר אלף בית. ב) יש שמסודרת בהזכרת מדות הקב"ה, רחום וחנון וכו'. ג) ויש שמסודרת בשמות היקרים של הקב"ה, דהיינו אהיה יה יהו אל אלקים הויה צבאות שדי אדני. ד) ויש שמסודרת בעשר ספירות, שהם מלכות יסוד הוד נצה ת"ת גבורה חסד בינה חכמה כתר. ה) ויש בהזכרת הצדיקים, דהיינו האבות והנביאים והמלכים. ו) ויש בשירות ותשבחות, שיש בהם קבלה אמיתית. ז) ולמעלה

(דפניי דף קע"ח ע"א)

כה

ספרא דצניעותא

שְׁמָא דְהוּ אֲתִקְרִי עֲלֵיהּ, וַיִּדְחֲלוּן מִנֶּיהּ. וּבְעֵלְמָא דְאֲתִי, יִזְכִּי לְמִיקָם בְּמַחֲצִיטָא חֲסִידִים, אִף עַל פִּי דְלֵא קָרִי כָּל צוֹנְכֵיהּ, פִּינּוּן דְּזִכָּה לְאַשְׁגָּחָא יִדְעֵת מְאָרִיָּה, וְאִיכּוּנּוּן בֵּיהּ פְּדָקָא יְאוּת.

מג מֵאִי וּבּוּזֵי יִקְלוּ. דָּא הוּא מֵאֵן דְּלֵא יִדְעֵי לְאַתְדָּא שְׁמָא קְדִישָׁא, וְלִקְשָׁרָא קְשָׁרָא דְמַהֲיִמְנוּתָא, וְלֵאמְשָׁכָא * לְאַתֵּר * דְּאַצְטְרִיף, וְלֵאזְקִיר שְׁמָא דְמְאָרִיָּה טַב לִיהּ דְּלֵא אֲתִבְרִי. וּכ"ש מֵאֵן דְּלֵא אֲתִפּוּנּוּן בְּאַמֵּן. וְעַל דָּא, כָּל מֵאֵן דְּמִרְחִישׁ בְּשִׁפּוּתֵיהּ בְּנִקְיוּתָא דְלִבָּא, בְּמֵיא דְמִנְקִי, מֵאִי כְּתִיב בְּהִדְיָה, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם, כְּלוֹמֵר, בְּשִׁבִיל אָדָם דְּיִדְעֵי לְאַתְדָּא צִלְם וְדַמּוּת פְּדָקָא יְאוּת, וַיִּרְדּוּ בְדִגְתָּא הַיָּם. (עד כאן ד"א)

מד * וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם. הָאָדָם לֹא כְּתִיב, אֲלֵא אָדָם סָתָם, לְאַפְקָא אָדָם דְּלַעֲלֵלָא. דְּאַתְעֵבִיד בְּשְׁמָא שְׁלִים. כִּד אֲשַׁתְּלִים דָּא, אֲשַׁתְּלִים דָּא. אֲשַׁתְּלִים דְּכֵר וְנוֹקְבָא לְאַשְׁלֵמָא כְּלָא. יְדוּ"ד סְטָרָא דְדְּכֵר. אֱלֹהִים סְטָרָא דְנוֹקְבָא. אֲתִפְשֵׁט דְכוּרָא, וְאַתְתַּקֵּן בְּתַקּוּנֵי בְּכַאמָא, בְּפּוּמִיָּה דְאַמָּה. מְלָכִין דְאַתְבְּטְלוּ, הִכָּא אֲתִקְיִמוּ.

מה דִּינִין דְּדְכוּרָא תְּקִיפִין בְּרִישָׁא, בְּסוּפָא נִיחִין. דְּנוֹקְבָא בְּאַיְפָכָא. וַי"ה קוֹנְטִירִין * דְּקִיטוּרָא בְּעֵטְפוּי שְׁקִיעִין. י' זַעֲיָרָא דְּבִגּוּוּהָ אֲשַׁתְּכַת.

ח'לופי גרמאות

ש ליתרא. ת דיצטריך. א ל"ג אדם. ב כאמה; באמה; כאימא בפומיה דאימא. ג דקיסור. ד בגוונחא; בגווייה.

דרך אמת. ק קינטור הקשר בחיקו שקועים ר"ל כי אות ה' רומז על סוד הנקבה מושפעת ואות ו' סוד הרחמים בחיקה שקוע דהיינו ו' בתוך ה"ה לרמז אף שתחילתה דין מ"מ סופה רחמים ומלת בעטפוי פי' בחיקו כי כן תרגום בחיקך בעטפך.

תליתאה

אלא אדם סתם, היינו להוציא ולהשלים גם אדם של מעלה, שהם זו"ן הנקראים אדם, שנעשה עתה בשם שלם הויה אלקים, כי כאשר נשלם זה, נשלם זה, דהיינו כשנשלם אדם התחתון נשלם אדם העליון, שנשלם בדכר ונוקבא להשלים את הכל, הויה נקרא בחינת הזכר, שהוא ז"א, אלקים נקרא בחינת הנוקבא, שהיא מלכות. באפן שהשם הויה אלקים, הוא שם מלא. נתפשט הדכר, שהוא ז"א, ונתקן בתקונו כאמא, כפי האמה, דהיינו בעטרת יסוד, ששם מתגלים החסדים דאמא. להיותו קו האמצעי דנו"ה. המלכים שנתבטלו דהיינו ז' מלכים דנקודים (כנ"ל אות ג') נתקמו כאן, ע"י יסוד דז"א, שהוא קו אמצעי. (כנ"ל אות ו"א)

מה דִּינִין דְּדְכוּרָא תְּקִיפִין וְכו': הִזְכֵּר שְׁה"ס קו יִמִּין שְׁעָקְרוּ חֲסִידִים, ע"כ דִּינִים שֶׁל הִזְכֵּר חֲזָקִים בְּרֵאשׁ, בְּג"ד מִפְּנֵי שְׁאִין הַחֲכֵמָה מִתְּגַלֶּה שֶׁם. וְנוֹחִים בְּסוּף, בְּנִה"י שְׁלוּ, שֶׁשֶׁם

הסולם

פרקא

אכברו בעולם הזה לקיים ולעשות כל צרכיו, ויראו כל עמי הארץ כי שם הויה נקרא עליו וייראו ממנו. ובעולם הבא יזכה לעמוד במחיצת חסידים, דהיינו במחלקת החסידים. אע"פ שלא קרא בתורה כל צרכו, כיון שזכה להסתכל בדיעת אדונו וכיוון בו כראוי.

מג מֵאִי וּבּוּזֵי יִקְלוּ וְכו': מֵהוּ וּבּוּזֵי יִקְלוּ, זֶה הוּא מִי שְׁאִינוּ יוֹדְעֵי לִיחַד אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ, וְלִקְשֵׁר קֶשֶׁר הַמּוֹנֵה, וְלַהֲמַשִּׁיךְ לְמִקּוֹם שְׁצִרִךְ, וְלִכְבֵּד שֵׁם אֲדוֹנֵי, טוֹב לוֹ שְׁלֵא נִבְרָא. וְכֵל שְׁכָן, מִי שְׁאִינוּ מִכוּוֵּן בְּאַמֵּן, וְע"כ כֵּל מִי שְׁמִרְחִישׁ בְּשִׁפְתָיו בְּנִקְיוֹן הַלֵּב, כְּמִים הַמְּנַקִּים, מֵה כְּתוּב עֲלָיו, וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים נַעֲשֶׂה אָדָם, כְּלוֹמֵר, בְּשִׁבִיל אָדָם הַיּוֹדֵעַ לִיחַד צִלְם וְדַמּוּת, שֶׁהוּא ז"א הַמְּכוּנָה צִלְם וְהַנוֹקְבָא הַמְּכוּנָה דַּמּוּת, כְּרֵאוּי, וַיִּרְדּוּ בְּדִגְתָּא הַיָּם. (ע"כ נוסח אחר).

מד וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים נַעֲשֶׂה אָדָם: הָאָדָם לֹא כְּתוּב שֶׁהִיָּה מִשְׁמַעוֹ עַל אָדָם הָרֵאשׁוֹן בְּלִבְד,

(דפו"י דף קע"ח ע"א * דף קע"ח ע"ב **) דף קע"ח ע"א

ספרא דצניעותא

כו

מזו אי אתבסמו דינין, בעא עתיקא. אתא חניא על נוקבא, וקינא דזוהמא
" אתתקן בגוה, למעבד מדורא בישא. דכתיב ותהר ותלד את קין. קינא
דמדורא דרוחין בישין " ועלעולין וקטפורין.

מזו אתקין ביה בהאי אדם, ופתיים, בכלל ופרט, אתפללו בפרט וכלל,
שוקין ודרועין, ימינא ושמאלא.

מוח דא אתפלג בסטרוי אתתקן דכר ונוקבא יה"ו. " דכר. ה' נוקבא.
ו' פתיב זכר ונקבה בראם ויברך אותם ויקרא שמם אדם. דיוקנא ופרצופא
דאדם יתיב על פרסיא, וכתיב " ועל דמות הפסא דמות פמראה אדם עליו
מלמעלה.

מוט פרקא רביעאה. עתיקא, טמיר וסתים. ועיקרא דאנפין, אתגלייא ולא

חלופי גרסאות
ה אתקנו. 1 כתיב; בתרי. 2 בנקבא.

מסורת הזהר
(ח) (יחזקאל א) נח צב צ"ה.
דרך אמת (ז) סופה וסערה.

תליתאה

הסולם

פרקא

באדם הזה כתיים, בכלל ופרט. ונכללו בפרט
וכלל, דהיינו השוקים והזרועות, שהם ימין
ושמאל. דהיינו, כלל ופרט בזרועות, פרט וכלל
בשוקים.

פירוש. קו האמצעי ה"ס כלל, כי כולל
ב' הצדדים, ימין ושמאל, בתוכו, שהם חכמה
וחסדים, והוא גוף האדם שהוא ת"ת הכולל
חסד וגבורה. וב' הזרועות הם פרט, וכן בשוקים
היסוד הוא כלל, ושוקים פרט. כי בימין הוא
חסדים לבדם ובשמאל הארת חכמה לבדה.
וכלל ופרט, פירושו שהכלל שולט על הפרט,
ופרט וכלל פירושו שהפרט שולט על הכלל,
ובזרועות שולט הכלל שהוא קו האמצעי על
הפרט, וע"כ החכמה מכוסה שם, ובשוקיים
שולט הפרט על הכלל וע"כ החכמה מתגלית שם.

מוח דא אתפלג בסטרוי וכו': כשקו
האמצעי מתחלק בצדדי, דהיינו לצד ימין ולצד
שמאל, מתתקן זכר ונוקבא בסוד יה"ו שי'
שהוא צד ימין היא דכר. והה' שהיא צד שמאל,
היא נוקבא. הו' בה כתוב, זכר ונקבה בראם
ויברך אותם ויקרא שמם אדם. שהצורה
והפרצוף של אדם, הוא יושב על הכסא, שהוא
הנוקבא. שכתוב, ועל דמות הכסא דמות כמראה
אדם עליו מלמעלה. נמצא שהו' כולל זכר
ונקבה ביחד, בסוד אדם היושב על הכסא.

פרקא רביעאה

מוט פרקא רביעאה, עתיקא וכו': פרק
רביעי. עתיקא, שהוא הכתר, מכוסה וסתום ועיר
אנפין, מגולה ואינו מגולה, כלומר, שבו מתחיל
ההתגלות וההתגלות הוא במלכות. המגולה,
שהוא

ששם מקום גילוי החסדים בחכמה. ושל הנוקבא
הוא בהיפך, כי להיותה קו שמאל, בבחינת
חכמה בלי חסדים, שהוא חשך ואינו מאיר,
נמצא שבראשה, שאין גילוי חכמה, אין הדין
דשמאל קשים כל כך, אבל בנה"י שלה, ששם
מקום גילוי החכמה שהוא קו שמאל, הם דינים
חזקים* וי"ה דינים קשים של עשן שקועים
בחקיקה. דהיינו בנה"י של הנוקבא. שיש בהם
ג"פ ה' גבורות, ה' גבורות בנצח וה' גבורות
בהוד, וה' גבורות ביסוד, שה"ס י"ה גבורות.
י' קטנה נמצאת בתוכה. שה"ס חכמה תתאה,
הנקראת י' ולהיותה במלכות היא קטנה.

קונטרין פירוש, דינים קשים, או קליפות
קשות, מלשון קטרונים, שפירושו אגוזים
שקליפתם קשה. **קיטורא**, פירושו עשן, מלשון
כקיסור הכבשן, (וירא י"ט) **בעטפוי**, פירושו
בחקיקה. כי תרגום בחיקך, בעטפך, (שמות ד' ו').

מו אי אתבסמו דינין וכו': רצה עתיקא
לראות אם נתבסמו דינים דנוקבא, נתדבקו
אדם ואשתו זה בזה, (כמ"ש באדת נשא אות
שכ"ו) ובא הנחש על חוה בפתוי של עין הדעת
(ע"י ב"א אות תנ"ה) וקן של זוהמא נתתקן
בתוכה, בנוקבא, ונעשה מדור הרע, שכתוב,
ותהר ותלד את קין, שפירושו, קן ומדור של
רוחות רעות וסערות ומזיקין. **עלעולין**, פירושו
סערות. כי על יקם סערה תרגום יקום עלעולא
(תהלים ק"ז) **קטפורין** פירושו מזיקים המכים,
מלשון, קטיף מן הדין גיסא (קה"ר על הפסוק
לב חכם) שפירושו הכאה.

מו אתקין ביה בהאי וכו': התקין

(דפו"י דף קע"ח ע"א) * ע"י ברכת שלום בסוף הספר

* מבואר בתע"ס חלק טו עמ"י א'שמח את קינ, וע"ע בבית שער הכונות עמ"י צב אות רב

כז

ספרא דצניעותא

אתגלייא. ^ח דאתגלייא, באתנון כתיב. דאתפסייא, סתים באתנון, דלא מתיישבן
באתרוי, בגין דאיהו לא אתיישבו ביה עלאין ותתאין.

נא ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש תיה למינה בהמה ורמש וגו', היינו
דכתיב ^ט אדם ובהמה תושיע יי'. חד בכללא דאתרא משתתחא. בהמה בכללא
דאדם, ^י אדם פי יקריב מכס קרבן ליי' מן הבהמה, משום דאתכלל בכללא
דאדם.

נב פד נחת אדם דלתתא ^כ בדיוקנא עלאה, אשתתחו תרין רוחין מתרין
סטרין, דימינא ושמאלא פליל אדם. דימינא, נשמתא קדישא. דשמאלא נפש
תיה. תב אדם אתפשט שמאלא, ואתפשטו אינון בלא גופא.

נג פד מתדבקין דא ברא, אתיילדן כהאי תיה דאולידת יסגיין
כפקטרא חדא. כ"ב אתנון סתימין, כ"ב אתנון אתגליין, י סתים, י גלייא.
סתים וגלייא, ^ל במתקלא דטפסין, אתקלו.

חלופי גרסאות

מסורת הזהר (תהלים לו) שמות ק צ"ע. י (ויקרא א) משפטים פ ח דאתגליף באתווי. ט באתווי. י מסיף רוחין סגיין.
צ"פ. כ בכויסא. ל במתקלין.

דרך אמת שן במשקלות הלשונות המכריע בין האזנים שם נשקלו והיינו בסוד אות ו בשם הוי"ה והוא הכריע.

רביעאה

הסולם

פרקא

למטה נבחן לגר' שהיא נשמה וממטה למעלה
נבחן כו"ק שהוא נפש חיה. ונקראת חיה,
משום שבה הארת החכמה, הנקראת אור החיה.
הב אדם אתפשט וכו': כשחטא האדם,
נתפשט השמאל, ממעלה למטה, שזה היה חטא
עצה"ד, שמשך הארת השמאל, שהוא חכמה,
ממעלה למטה. (כנ"ל ב"ב אות של"א) ואז
נתפשטו אלו שהם בלי גוף. דהיינו שנגלה
כח המלכות דמדת הדין, בסוד לא זכי הא רע,
שממנה נמשכים רוחות בלא גוף, (כנ"ל
בחקס"ז דף רל"ב אות רמ"ח). ע"ש.

נב) כד מתדבקין דא ברא וכו': מסיים
כאן לפרש המאמר דלעיל, שאומר שז"א נגלה
ואינו נגלה. ומפרש, כשנתדבקו הימין והשמאל
דבינה, זה בזה, נולדו, כחיה הזו שמולידה
הרבה בבת אחת, כ"ב אותיות סתומות, שהם
כללות האורות דז"א, שה"ס ימין. וכ"ב אותיות
מתגלות, שהם כללות האורות דנוקבא דז"א,
שהם סוד, ב' יודין שבראש וסוף של **יאהדונהי**,
שהוא צירוף הויה אדניי שהם זו"ן, אשר י'
שבראש שהיא יוד דהויה שהוא ז"א, היא
סתומה, שאין הארת החכמה מתגלה בה והי'
שבסוף שהיא של אדני, היא מתגלית, שהארת
חכמה מתגלה בה. סתום וגלוי, שהם ימין
ושמאל, נשקלו במאזנים המטפסים, כלומר
שכפות

שהוא ז"א, כתוב באותיות, דהיינו שמפורש
באותיות השם, שנקרא הויה, שפירושו היה
הוה ויהיה, שהכל מתגלה בו. המכוסה, שהוא
עתיקא, סתום באותיות שהוא מכונה אהיה,
שהוא לשון עתיד, שפירושו שאינו מתישב
במקומו, אלא במקום אחר. משום שהוא, לא
נתישבו בו עליונים ותחתונים, שאפילו
העליונים אינם משיגים אותו.

נ) ויאמר אלקים וגו': ויאמר אלקים
תוצא הארץ נפש תיה למינה בהמה ורמש
וגו'. היינו שכתוב אדם ובהמה תושיע ה'. אחד
בכלל האחר נמצא, דהיינו הבהמה בכלל האדם,
כמ"ש אדם כי יקריב מכס קרבן לה' מן
הבהמה וגו'. שהוא מועיל לו, משום שהבהמה
נכללה בסוד אדם. (וביאור דברים אלו הוא
לעיל בראשית א' דף קי"ד ד"ה ביאור).

נא) כד נחת אדם וכו': כשירד אדם
שלמטה בצורה העליונה, דהיינו בצלם ודמות,
נמצאו ב' רוחות משני צדדים שלו כי האדם
כולל ימין ושמאל. של ימין, היא הנשמה
הקדושה, של שמאל, היא נפש חיה. פירוש.
האדם ה"ס קו האמצעי המיוחד ימין ושמאל
שאו הארת הימין מתפשטת ממעלה למטה,
והארת השמאל רק ממטה למעלה (כנ"ל
בראשית א' דף ס' ד"ה מחלוקת) והמעלה
(דפו"י דף קע"ח ע"א *) דף קע"ח ע"ב)

ספרא דצניעותא

כה

נג) " נפקין מניה דכר ונוקבא ו"ד, בהאי אתר, ו' דכר, ד' נוקבא. בגין דא, ד"ו תרין. ד"ו דכר ונוקבא. ד"ו תרין יקפלין. " בלחודי דכר. ה' נוקבא. ה' ד' תות יפקדמיתא, ומדאתעברת ע"ב ב' בגוה, פ' אפיקת ז'ו, אתחזי יו"ד בתנויה פללא דיה"ו. מדאפיקת יו"ד דהוא דכר ונוקבא, אתישבת לכתר, ומכסיא לאמא.

נד) וינאו בני האלהים את בנות האדם, היינו דכתיב י' שנים אנשים מרגלים תרש לאמר, פ' מאי בנות האדם. דכתיב י' אז תבאנה שנים נשים זונות אל המלך. בגיניהון פתיב, פי נאו פי חכמת אלהים בקרבן וגו'. אז תבאנה ולא יפקדמיתא. א' בקיסטרא דקיטורי דפיגאן, ב' תרין מתתבין הונו לעילא, לתתא

מורת הזהר

כ (בראשית ו) ב"א קנט צ"ב. ל (יהושע ב) ח"ג ס; סב: קט: מ) (מ"א ג) ח"ג ס;

חלופי גרמאות

ח ל"ג מן ו"ד עד תרין קפלין, ו קלעין; קליפין; קפלין תרין. ט ל"ג בקדמתא. ע ב"י; ל"ג ב"י בגוה. פ אולידת. צ מוסף ו' הרי כי בה' אית ד"ו ובי' אית ה"ה הרי י"ה"ו. ק ל"ג מאי. ד מקדמיתא.

דרך אמת ת' שני גילויים מהעלם אל הגילוי הנרמזים באותיות ו"ד ממלת יו"ד והיינו ד"ו פרופים כנודע זה לפי גרסת קלעין. ולגירסת קפלין ר"ל שני עמודים חוקים מלשון רז"ל בפי הספיה אלף קפל וכו'. אן הוא מלשון ממשלה ור"ל בממשלת הקשר להתגבר אוי דפיגאן ר"ל צעקה ושועה כי עת וזמן לשמוע אל הרנה ואל התפלה. ב' שני חובקים והם עז"א ועז"ל שנפלו מקדושתן כמ"ש הנפלים היו בארץ וגו' ובהם היה עטרה של חמלה ונפלו למטה ונתעטרו במדה של ענבים שהם תוקף הדין.

פרקא

הסולם

רביעאה

שכפות המאזנים מטפסים ועולים מטפסים ויורדים. שה"ס קו האמצעי המשוה ב' האורות ימין ושמאל שישקלו בשוה, ונתיחדו זב"ז. פירוש. לפיכך אפשר לומר שהחכמה נגלית ע"י ז"א שהוא קו האמצעי, ואפשר לומר שלא נגלה בו, להיותו בחינת כ"ב אותיות הסתומות. אמנם בו התחיל הגילוי בסוד קו האמצעי והגילוי עצמו הוא במלכות. שה"ס כ"ב אותיות הנגלות. וע"כ אומר עליו, **אתגליא ולא אתגליא**.
נג) " נפקין מניה וכו': יו"ד יוצאים ממנה דכר ונוקבא, שהם ו"ד דמילוי יוד. במקום זה. ה' הוא זכר והד' היא נוקבא, ולא ו"ה כבשאר המקומות. משום זה ד"ו פירושו שנים, כי ד"ו הם זכר ונוקבא. ד"ו, הם ב' כתרים שווים, דהיינו השעה שקומתם של דכר ונוקבא שוות זו לזו, שז"א מלביש לקו ימין של הבינה, שהיא חסדים, והנוקבא לקו שמאל של הבינה, שהיא חכמה בלי חסדים, שאין החכמה שבה יכולה להאיד בלי חסדים. ואז היא דלה ועניה, וע"כ היא אז בצורת ד' י' בפני עצמה היא דכר, ה' היא נוקבא, ה' היתה ד' מתחילה, דהיינו הד' שבמילוי יוד, (דפו"י דף קע"ח ע"ב)

נד) ויראו בני האלהים וכו': ויראו בני האלהים את בנות האדם, היינו שכתוב, שנים אנשים מרגלי חרש לאמר. מהו, בנות האדם, שכתוב אז תבאנה שנים נשים זונות אל המלך. בשבילם כתוב, כי ראו כי חכמת אלקים בקרבן וגו'. אז תבאנה, ולא מקודם לכן. בשליטת הצורה של פגה, דהיינו לאכול פירות מטרם גמד בישולם, היו שנים מתחבקים למעלה, כשירדו למטה ירשו עפר. אבדו חלק הטוב שהיה בהם מעטרת הרחמים, ונתעטרו במדה ענבים.

פירוש

כ"ט

ספרא דצניעותא

נחתו ירתו עפרא, אבדו תולקא טבא דתהו בהו. עטרא דתמלא, ואתעטר בקוסטא דענבא.

חלופי גרמאות

Ⓜ הבומלא; דכומלא; דחמלה כמלא.

רביעאה

הסולם

פרקא

שאינה חפצה להתמעט לו"ק דחכמה, וגם לי וגם לך לא יהיה, גזרו. ואע"פ שזונה הימנית אמרה, תקח לה וגו', לא רצתה לקבל. או נברר לכל שהימנית המתוקנת היא אמו, והשמאלית אינה ראויה לעשות פירות עד שתכנע לקו אמצעי דקדושה כמו הימנית. ובוה קבלה תקונה ממנו, וע"כ נאמר, כי ראו כי חכמת אלקים בקרבו, דהיינו שתקן הקליפות והוציא מהם הארת החכמה, וחברה לקדושה.

וזה אמרו, ויראו בני האלהים את בנות האדם, שהם עוזא ועזאל, שזנו עם בנות האדם להמשיך החכמה ממעלה למטה, שע"כ נקראו על שם אדם, דהיינו על חטאו, היינו דכתיב שנים אנשים מרגלים הרש לאמר, שקבלו תקונם ע"י יהושע בסוד הרש, שפירושו להמשיך החכמה רק ממטה למעלה, ולא ישמע למטה. ושואל, מאי בנות האדם, מה נעשה מהן, ומשיב, דכתיב אז תבאנה שתיים נשים זונות אל המלך, שנתברר תקונם בסו"ה, גזרו את הילד כנ"ל, בגנייהון כתיב, כי ראו כי חכמת אלקים בקרבו וגו' שע"י בירור הזה, הוציא החכמה מהקליפה וחברה לקדושה. אז תבאנה, ולא מקודם לכן, כי לא היו ראויים לתקן מקודם לכן, לא בימי יהושע ולא לפני המבול.

והוקשה לו, כיון שעוזא ועזאל היו מלאכים קדושים, למה טעו להתחבר עם בנות האדם, דהיינו להמשיך החכמה ממעלה למטה כדרך הקליפות. וע"ז אומר, בקיסטרא דקיטורי דפיגאן, בשליטת הצורה של פגה, שהיה אז שליטה לאכול פירות לפני גמר בישולו, דהיינו החטא דאדם הראשון, שאמרו ז"ל שאכלו פגה, שפירושו שהיה לו להמתין עד גמר התקון, שאז לא היה נכשל בהמשכת החכמה ממעלה למטה, והנחש הטעה אותו בזה ודימה לו שאפשר להמשיך גמר התקון תיכף, ועד"ז גם עוזא ועזאל טעו בשליטת כח של פגה הזה, וז"ש, תרין מתהבבין הוו לעיפא שעוזא ועזאל היו מיוחדים זב"ז למעלה, כי היו מלאכים קדושים, וע"כ קוראם הכתוב בני האלהים, לתתא נחתו ירתו עפרא, כיון שירדו

פירושו. כי בני האלהים, מפרש (בהקסח"ז אות קנ"ז ובבראשית א' אות קע"ט) שהם עוזא ועזאל שנפלו מקדושתם, ששורשם הוא מבחינת אתוריים דאור"א הפנימים שהאירו בראש ז"א דנקודים. שמכח אתורים האלו נתפשטו ז"ת דנקודים ממעלה למטה, ומתו. ואח"כ קבלו תקון וחזרו ונפלו בחטאו של אדם הראשון, והיו לב' קליפות. ומקצתם נתקנו ע"י יהושע, שהם סוד ב' מרגלי חרש. מרגלים, נקראים להיות שורשם מאתורים דאור"א שהם נה"י המכונים רגלים. חרש, הוא התקון שהשיגו ע"י יהושע, שפירושו המשכת החכמה ממטה למעלה, באופן שלא ישמע למטה, שזהו תקון קו אמצעי שקבלו אז. ואז נתקנה ג"כ רחב הזונה. אבל טרם המבול כתוב עליהם, ויראו בני האלהים את בנות האדם כי טבת הנה ויקחו להם נשים מכל אשר בחרו, דהיינו בלי שום גבול, והמשיכו החכמה ממעלה למטה כדרך הקליפות. וכן בנות האדם, הן בחינת אתורים של הנוקבא, שנפלו למטה ע"י חטא דעצה"ד, שע"כ נקראו על שמו של אדם, דהיינו על חטאו, ואחת מהן, דהיינו הימנית קבלה תקון, בימי יהושע כנ"ל ולא לגמרי שה"ס רחב הזונה. שתייהן קבלו תקון בימי שלמה, בסוד ב' נשים זונות. ששתייהן היו בבחינת שמאל, אחת היתה ימין דשמאל שכבר קבלה תקון בימי יהושע, והשניה שמאל דשמאל. ולפיכך נעשתה מחלוקת ביניהן. כי אחר שמת בן של זונה השמאלית, מחמת שהחכמה היתה בלי חסדים, אז רצתה לעשוק את בן הזונה הימנית שהיה בו חסדים גם כן, מחמת תקונה בימי יהושע, ואמרה לה, לא כי בנך המת ובני החי, כי אמרה שחכמה שלה הנמשכת ממעלה למטה כדרך הקליפות הוא אור החיים, כי החכמה היא אור החיים, והכחישה שחוסר החסדים יזיק לו וימיתנו ע"כ אמר שלמה גזרו את הילד, כי ידע שאי אפשר שזונה השמאלית תרצה לקבל מצד החסדים של הילד הנמשך מקו אמצעי הממעט ג"ר דחכמה, ולפיכך צריכים לגזור הילד לשנים, שצד החסדים תקח הימנית וצד החכמה השמאלית. וע"כ תכף הודתה הזונה השמאלית, כי אין לה חפץ בחסדים

(דפו"י דף קע"ח ע"ב)

¶

ספרא דצניעותא

גה) ויאמר יי' אל משה מה תצעק אלי. אלי דייקא. דבר אל בני ישראל ויסעו. ויסעו דייקא.
גו) במזלא הנה תלי, דבעא לאוקיר דקניה. ויהישר בעיניו תעשה והאזנת למצותיו ושמרת כל חקיו עד כאן. כי אני יי' רפאיד, להאי דוקא.
גז) פרקא תמישאה ו הוי גוי חוטא עם כבד עון ורע מרעים בנים וגו'. שבעה דגזין יי' ה' ה' יי' אפיק וי' ד' ה' ה' ה' אפיק וי' אפיק ה' וי' ד' לבר אסתיר אדם דכר ונוקבא דאינון ד"ו דכתיב בנים משחיתים.

מסורת הזהר

(1) שמות (ד) נח טו צ"ח. (2) שם טו) וירא מה צ"ב. (3) ישעיה (א) תיז תסיט קיב: ויז ד"ו לבר.

חלופי גרמאות

רביעאה

נסיעה על תלת דוכתי, (כח"ש לעיל בשלח ל"ט ד"ה ג' ע"ש).
גו) במזלא הוי תלי דבעא לאוקיר דיקניה, כי אז נמשך הארת החכמה ממזל העליון שה"ס תקון השמיני מי"ג תקוני דיקנא המכונה מזל. וי"ש והישר בעיניו תעשה, היינו קו שמאל, שבו נמשך החכמה המכונה עיניו. והאזנת למצותיו, היינו קו ימין, שבו נמשכים החסדים מבינה, המכונה אזנים, וע"כ נאמר והאזנת. ושמרת כל חוקיו, היינו קו האמצעי, שהוא שומר החוקים, שהימין תמשך ממעלה למטה, והשמאל רק ממטה למעלה, עד כאן, כלומר עד כאן צריכים להמשיך וליחד את ג' הקוים זכ"ו. כי אני ה' רפאיד, להאי דייקא, שהרפואה שלי נמשכת ביחוד הזה, של ג' הקוין, דוקא.

הסולם

פרקא

שירדו למטה לעולם העשיה, והמשיכו החכמה של מעלה למטה, אז ירשו עפר, כמו הנחש שנאמר לו, ועפר תאכל כל ימי חיך, אבדו וכו', דהוה בהו עטרא דהמלא, שהיה בהם עטרת הרחמים, שהוא בחינת קו אמצעי, הכולל חכמה וחסדים יחדיו, ואת עטר בקוסטא דענבא, ונתעטרו במדת ענבים, שהוא קו שמאל בלי ימין, שהוא בחינת עצה"ד, שאמרו ד"ל שענבים היה.
 קיסטרא פירושו שליטה, מלשון קסטרס, שפירושו שליט, כמ"ש (בדבורים רבה פ"א). מהו נציבים ר' סימון אמר קסטרס. דהיינו שליט ומגן. קיסטרי פירושו צורות, מלשון קטורין של אביו, (ילמדנו תולדות) דפיגאן, מלשון פגה, שפירושו דבר מטרם גמר בישולו, כמ"ש (סנהדרין ק"ז ע"א) שאכלה פגה.

פרקא המישאה

גו) פרקא המישאה. הוי גוי וכו': פרק חמשי. כתוב, הוי גוי חוטא עם כבד עון ורע מרעים בנים משחיתים וגו'. שבע מדרגות הן, שזו יצאה מזו: יו"ד ה' ו' ה' ה' ומפרש, י' הוציאה ו"ד במילוי יו"ד והד' נתעברה עם הוי' ונעשתה ה'. שאז נעשית ה' הוי' (כנ"ל אות נ"ג) והן ד' מדרגות י' ו' ד' ה', ואח"כ ה' הולידה הוי' שהיא מדרגה החמשית, והוי' שהוא ז"א הוציאה ה' מבפנים באצילות שהיא הנוקבא והיא מדרגה ו'. וד"ו שהם נשמות אדם וחיה, הוציאה לחוץ מאצילות שהם מדרגה ז' והסתיר דכר ונוקבא דאדם, שהם ד' ו', מחוץ לאצילות, כלומר, שהסתיר פניו מהם, שכתוב עליהם, בנים משחיתים, כי חטאו בעץ הדעת.

בראשית

גה) ויאמר ה' אל משה וגו': ויאמר ה' אל משה מה תצעק אלי, אל, הוא בדיוק, דבר אל בני ישראל ויסעו, ויסעו, הוא בדיוק. במזל היה הדבר תלוי, שרצה להוקיר את הדיקנא, והישר בעיניו תעשה והאזנת למצותיו ושמרת כל חקיו, עד כאן. כי אני ה' רפאיד, לזה דוקא.

פירוש. כדי לבקוע הים להציל את ישראל ולהטביע המצרים, היו צריכים לגלות אור החכמה בסוד ע"ב שמות, שה"ס ג' קוין המרומוזים בג' פסוקים ויסע ויבא ויט, (כנ"ל בשלח אות קע"ג) וי"ש מה תצעק אלי, אלי, הוא בדיוק, דהיינו לבחינת ז"א, כי היו צריכים להמשיך הארת החכמה הגדולה שבע"ב שמות, הנמשך מי"ג תקוני דיקנא, וי"ש דבר אל בני ישראל ויסעו, ויסעו, הוא בדיוק. כי אין החכמה מתגלית ע"י ג' הקוין, אלא בדרך

(דפויי דף קע"ח ע"ב)

לא

ספרא דצניעותא

נח) בראשית ברא. בראשית מאמר. ברא חצי מאמר. אב ובן. סתים וגליא. עדן עלאה דסתים וגניז. עדן תתאה, נפיק * למטלנוי ואתגליא זהה. זה. אלהים. את. אדני אהיה. ימינא ושמאלא פתדא אשתתפו, השמים. ואת, דכתיב * והתפארת והנצח אינון פתדא אשתתפו. הארץ, דכתיב * מה אדיר שמך בכל הארץ. * מלא כל הארץ כבודו.

נט) יהי רקיע בתוך המים להבדיל בין הקדש ובין קדש הקדשים, עתיקא לזעירא, אתפרש, ואתדבק. לא אתפרש ממש פומא ממלל רברבן.

ס) אנתיק ואתעטר בכתרין זעירין, בחמשה זינין מים, וכתוב ה ונתן

חלופי גרסאות
א למטלנוי.

מסורת הזהר

פ) (דה"א כט) ב"א רעה צ"ב. צ) (תהלים ח) שמות ו
צ"ע. ק) (ישעיה ו) ב"א סא צ"ת. ר) (במדרש יט) ח"ב
רסו:

דרך אמת ג] עסק, בפרק הספינה ולא את האנתיקן וכאן ר"ל שנתעסק להתעטר במדרגות התחתונות שהם כתיבן תתאין.

חמישאה

הסולם

פרקא

כבודו. אשר ארץ פירושו מלכות. ושיעור הכתוב הוא, בראשית ה"ס חכמה סתימאה. ברא ה"ס בינה שיצאה לחוץ מחכמה סתימאה, ונורעה בג' זריעות חלם שורק חירק. אלקים, ה"ס בינה אחר שחזרה לחכמה ונשלמה בה' אורות נרנח". את ה"ס הנוקבא הגדולה שמתוה ולמעלה דו"א, השמים ה"ס ז"א. ואת ה"ס נה"י דו"א הנק' ז"א הקטן. והארץ ה"ס מלכות. וכעין זה, פירש הזהר את הכתוב בראשית ברא, לעיל (בראשית א' אות י' י"א י"ב ע"ש בהסולם) והוא משונה ממה שפירש הספרא דצניעותא לעיל (באות ז').

נט) יהי רקיע בתוך המים: הוא להבדיל בין הקדש, שהוא ז"א, ובין קדש הקדשים, שהם א"א ואו"א. כי רקיע ה"ס המסך דצמצום ב', העומד במקום החזה דא"א שמשם ולמטה מתחיל ז"א, ונמצא הרקיע מבדיל בין עתיק, שהוא א"א, ובין זעיר אנפין. הוא נפרד מא"א ע"י הרקיע ונתדבק, שהרי לא נפרד ממש בפה מדבר גדולות, שהוא הפה דא"א ששם הדעת, שהוא הלשון, שה"ס ז"א שעלה לראש ומכריע שם בין חכמה לבינה ומיוחדם יחד. (כנ"ל משפטים אות תקכ"ט וע"ש בהסולם) הרי שאע"פ שז"א נפרד מא"א על ידי המסך דחזה שלו שנקרא רקיע מ"מ חזר ועלה ונתדבק בראש בסוד הדעת.

ס) אנתיק ואתעטר בכתרין וכו': נותק, ז"א מן הג"ד, ונתעטר בכתרים קטנים, דהיינו

נח) בראשית ברא וכו': בראשית, מאמר, דהיינו מדרגה שלמה, ברא, חצי מאמר, דהיינו חצי מדרגה, כי בראשית ה"ס חכמה סתימאה דא"א, וברא, ה"ס חצי המדרגה שהיא בינה ותו"מ שיצאה לחוץ מחכמה סתימאה, למדרגה שמתחתיה ונורע בה ג' זריעות דחולם שורק חירק, (כנ"ל ב"א דף י"ח ד"ה וזה) והם אב ובן, כלומר שמחמת היציאה נעשו, חכמה סתימאה ובינה לב' מדרגות היוצאות זו מזו בבחינת אב ובן. שחכמה סתימאה היא אב ובינה היא בן, סתים וגליא, חכמה סתימאה היא סתום, והבינה היא גלויה. חכמה סתימאה היא עדן העלין הסתום והגנוז, והבינה היא עדן התחתון היוצא לנסיעותיו, בג' מקומות בסוד חלם חירק שורק, ומתגלה הוי"ה י"ה, דהיינו מאמר וחצי מאמר, מתגלים ע"י הנסיעה אלקים את, שכתוב אחר בראשית ברא, פירושו אדני אהיה. כי את ה"ס מלכות הנקראת אדני, ואלקים ה"ס בינה אחר שחזרה לראש ונעשתה מדרגה שלמה נרנח", בסוד ה' אותיות אלקים, שהיא נקראת אז אהיה. ימין ושמאל נשתתפו יחד. ה"ס השמים שהוא תפארת הכולל חסד וגבורה, שהם ימין ושמאל ואת היא נה"י, שכתוב והתפארת והנצח וגו'. שהם נשתתפו יחד. ששמים הוא תפארת. ואת היא והנצח וההוד. כי כל בשמים ובארץ, שהוא יסוד. ונה"י אלו מכוונים ז"א הקטן שמחזה ולמטה. הארץ, היא מלכות האחרונה, שכתוב, מה אדיר שמך בכל הארץ. מלא כל הארץ (דפו"י דף קע"ח ע"ב)

ספרא דצניעותא

ל"ב

עליו מים ב חיים. ^ט הוא אלהים חיים ומלך עולם. ^י אתהלהך לפני יי בארצות
החיים. ^{יא} והיתה נפש אדני צרוכה וגו'. ועץ החיים בתוך הגן. י"ה, יו"ד ה"א,
איתה בין מים למים. מים שלימין, ומים דלא שלימין. רחמין שלימין, רחמין
דלא שלימין.

סא ויאמר יי לא ידון רוחי באדם לעולם בשגם הוא בשר. ויאמר
ד יי, פד אתישבא בועיקרא. מכאן דדבר בשם אמרו. דעתיקא סתים קאמר
לא ידון רוחי באדם דלעילא, משום דבההוא רוחא דאתנשבא מתרין נוקבין
דפרדשקא, ^ט משיך לתתאי.

סב ובג"כ פתיב ויהיו ימיו מאה ועשרים שנה. יו"ד שלים ולא שלים.
י בלחודי מאה. תרין אתנון תרין זמנין, מאה ועשרים שנה. י בלחודי פד
אתגליא בועיקרא, אתמשך בעשר אלפין שנין. מכאן כתיב, ^ט ותשת עלי פפכה.

חלופי גרמאות

ב מוסיף חיים אל כלי. ג היג הסלם; אחי"י. ד ליג יי.
ה מוסיף לומר דבר; דבר אמר בשם אמרו. ו מוסיף ימי
עולם והיו.

ממורת הזהר

(ש) ירמיה (י) נח קטו צ"א. (ח) (תהלים קטו) ב"א קצג
צ"ו. (א) (ש"א כה) בשלח צ"ב צ"כ. (ב) (בראשית ו) ב"א
שמח צ"א צ"ב צ"ג. (ג) (תהלים קלט) בשלח סז צ"ב.

דרך אמת דן ביארתי לעיל בסמוך.

המישאה

הסולם

פרקא

ממשיך חיים לאדם התחתון לעולם. אבל בעל
המאמר הוא א"א המדבר כלפי אדם העליון
שהוא ז"א, ואחר שא"א נתלבש בז"א בשיעור
קטן הזה, הוא מדבר זה כלפי אדם התחתון.

סב ובג"כ כתיב וכו': ומשום זה כתוב,
והיו ימיו מאה ועשרים שנה, כי יוד, שה"ס
חכמה וחיים וכן בב' נקבי דפרדשקא יש ג"כ
אותיות יוד, כי הכותל בין ב' נוקבין הוא ו', נקב
הימני היא י', ונקב השמאלי היא ד'. היא
שלמה ואינה שלמה, שמצד עצמה בלי המילוי
ו"ד היא שלמה בע"ס, ומצד המילוי ו"ד שהן
בחינת הנוקבא של הי היא אינה שלמה.
לפיכך, י בפני עצמה היא מאה, דהיינו עשר
ספירות שכל אחת כלולה מעשר והן מאה.
ב' האותיות ו"ד שאינן שלמות, הן ב' פעמים
עשר שביחד הן מאה ועשרים שנה י בפני
עצמה כשמתגלית בועיר אנפין, היא מתפשטת
לעשרת אלפים שנה, כי ספירות החכמה כל
אחת מתפשטת לאלף. מכאן, כתוב, ותשת עלי
כפכה. דהיינו שנתמעט קומתו למאה אמה,
(כמ"ש חגיגה יב.) מחמת שקבל אור החיים מן
היוד שהיא שלמה ואינה שלמה. מחמת שהו"ד
שאינן שלמות הן מחוברות אל היוד כנ"ל.

הנפילים

דהיינו ב"ק דג"ה, בחמשה מינים מים חיים,
דהיינו בספירות חג"ת נ"ה דאמא שה"ס חמש
מאות שנה, המכונים מים חיים או חיים, שכתוב
ונתן עליו מים חיים, שהוא חסד. הוא אלקים
חיים ומלך עולם, שהוא גבורה. אתהלהך לפני
ה' בארצות החיים, שהוא נצח. והיתה נפש
אדני צרוכה בצרור החיים, שהוא הוד, ועץ
החיים בתוך הגן, שהוא תפארת. י"ה שהוא
חכמה ובינה, יוד הא, שהוא חכמה בינה דז"א
עצמו שה"ס הויה במילוי אלפין. אהיה, שה"ס
כתר, (כמ"ש בזהר ויקרא קס"ו.) הם ההפרש
בין מים למים, שמים העליונים שלמעלה
מקיע, שהם י"ה ויו"ד ה"א ואהיה, הם
שלמים, והתחתונים שלמטה מקיע הם מים
בלתי שלמים, למעלה מקיע הם רחמים
שלמים, למטה מקיע הם רחמים בלתי שלמים.

סא ויאמר ה' לא ידון וגו': ויאמר ה'
לא ידון רוחי באדם לעולם בשגם הוא בשר.
ויאמר ה', היינו כשנתישב ונתלבש בז"א,
מכאן דבר בשם אמרו, כי עתיקא הסתום,
שהוא א"א אמר לא ידון רוחי באדם העליון,
ז"א, משום שברוח ההוא הנושב מב' נוקבין
שבוטטס דא"א מושך החיים לתחתונים, שה"ס
אור החכמה הנקרא חיים. ולפיכך גם ז"א אינו
(דפו"י דף קע"ח ע"ב *) דף קע"ט ע"א)

לג

ספרא דצניעותא

סג) הנפילים היו בארץ, היינו דכתיב ומשם יפרד וקהה לארבעה ראשים. מאתר דאתפרש יגנתא, אקרי הנפילים, דכתיב ומשם יפרד. היו בארץ בימים ההם, ולא לבתר זמנא. עד דאתא יהושע, ובני האלהים אסטמרו.

סד) עד דאתא שלמה ובנות האדם אתכללא, הה"ד, ותענוגות. פענגת קארי בני האדם דאתרמיו מהאי רוחין אחרנין, דלא אתכללו בחקמה עלאה. דכתיב ויני נתן חכמה לשלמה. וכתיב ויחכם מפל האדם. משום דהני לא אתכללו באדם.

סה) ויני נתן חכמה, לה עלאה. ויחכם, דמינה אתחכם לתתא. המה הגבורים אשר מעולם, עולם דלעילא. אנשי השם, דאתנהגן בשמא. מאי שמא שמא קדישא, דאתנהגן ביה דלא קדישין לתתא, ולא אתנהגן אלא בשמא. אנשי השם יסתם, ולא אנשי הוי"ה. לאו מסתים סתימא, אלא גריעותא, ולא גריעותא אנשי השם סתם, מפללא דאדם נפקו, כתיב אדם ביקר בל ילין, אדם ביקר, ביקרו דמלכא, בל ילין, בלא רותא.

חלופי גרסאות

ז גופא. ח אסטמרו. ט מוסיף לא קארי; מוסיף קארי תענגים לא קארי. י דאתרמיו. כ ליג לשלמה. ל היא. מ מוסיף ויחכם מכל; ויחכם מכל האדם. נ סתים. ס סתימותא.

מסורת הזהר

ד (בראשית ו) ב"א שמא צ"ב. ה (קהלת ב) שמות קה צ"ת. ו (מ"א ה) ויצא לא צ"א. ז (שם ה) בא מ צ"ל. ח (תהלים מט) ח"ג קמג; קמד. וז. וזח. ת"ז תס"ט קטז.

המישאה

ה' עליונה, שהיא בינה שחזרה להיות חכמה, ולא חכמה ממשי, כי חכמה סתימאה נסתמה, ואינה מאירה. וכל החכמה המאירה היא רק מבינה שחזרה לחכמה. ויחכם, כי ממנה, מן הבינה, נחכם למטה. המה הגבורים אשר מעולם, היינו עולם העליון, עולם האצילות שמשם נפלו כנ"ל. אנשי השם, שמתנהגים בשם. מהו השם. הוא שם הקדוש, דהיינו מלכות הנקראת שם, והתנהגו בו, שאינם קדושים, דהיינו הנפילים התנהגו בו להמשיך משם חכמה ממעלה למטה, שהיא אינו קדוש, כי אסור לעשות כן. אבל ולא התנהגו אלא בשם, שהיא מלכות. אנשי השם, נאמר סתם, ולא נאמר אנשי הוי"ה, שהוא ז"א, ולא משום שסתום מסתים הכתוב, דהיינו שאינו רוצה לומר איזה שם, אלא הוא מיעוט ולא מיעוט. כלומר, שהיא מיעוט, מחמת שממעט משם הוי"ה. ואינו מיעוט, מחמת שהוא המלכות, שנקראת כן, שם, ולא היה יכול לכתוב בדרך אחר. אנשי השם סתם, יצאו מכלל האדם, שכתוב אדם ביקר בל ילין. אדם ביקר פירושו, ביקרו של המלך, שהיא מלכות הנקראת שם, והיא יקרו של ז"א. הרי שאדם היה מתנהג בשם, שהיא מלכות. בל ילין, היינו בעת שהיה, בלי רות.

תליסר

הסולם

פרקא

סג) הנפילים היו בארץ; היינו שכתוב, ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים, כי ממקום שנפרד הגן, שהוא מלכות דאצילות, נקרא נפילים, דהיינו בכל ג' עולמות ב"ע, שכל אלו שנפלו שמה ממדרגות של אצילות, המה נקראים נפילים שכתוב, ומשם יפרד, שמשם ולמטה יפרד מן אצילות, וע"כ עוזא ועזאל ובנות האדם, שהיו ממדרגות אצילות ונפלו למטה ממלכות דאצילות, נקראים נפילים. היו בארץ בימים ההם, ולא לאח"כ, עד שבא יהושע, ובני האלקים נצפנו, דהיינו ב' מרגלי חרש שנאמר עליהם ותצפנו.

סד) עד דאתא שלמה וכר: עד שבא שלמה, ובנות האדם נכללו בקדושה. כש"א, ותענוגות בני אדם, תענוגות קרא, לשון נקבה ולא תענוגים שהוא לשון זכר, משום שהם בנות האדם הנ"ל, ב' נשים זונות, בני אדם, כי נאמר ותענוגות בני אדם, היינו בני האדם שנשכחו מרוחות אחרות שבאצילות, ולא נכללו בחכמה עלאה. שכתוב וה' נתן חכמה לשלמה. וכתוב ויחכם מכל האדם, הוא משום שתקן בני האדם הנ"ל, שאלו לא נכללו באדם דקדושה.

סה) והויה נתן חכמה: היינו שנתן לו (דפו"י דף קע"ט ע"א)

לד

ספרא דצניעותא

סו תליסר מלכי קרבא, בשבעה. שבעה. מלכין בארעא, אתחזיאו נצחי קרבא. תשעה דסלקין בדרגין, דררטיין ברעותהון, ולית דימחי בידיהון. תמשה מלכין קיימין בבחילו, לקמי ארבע לא יכלין למיקם.

סז ארבע מלכין נפקין לקדמות ארבע, בהון תליין פענבין באתפלא עזרין בהו שבעה ^ט רהיטין. סהדין סהדותא ולא קיימין בדוכתייהו. אילנא דמבסם יתיב בגו. בענפוי אחידן ומקננן צפרין. תחותי תטלל חיותא דשליטא פ בההוא אילנא ^{טז} בתרי פבישין, למהך בשבעה סמכין סתנייה, בארבע פ חיוון, מתגלגלין בארבע סטרין.

חלופי גרמאות

ע ברוך. פ הוא; בהוא. צ בתריסר. ק זיון.

דרך אמת ה' רצים, ועיין בפי' שלה לך קעה ע"א. ו' ב"ב נתיבות אלכסוניות שכן תרגום נעלה בכבישא.

פרקא	הסולם	חמישאה
<p>סו תליסר מלכי קרבא וכו': כאן חוזר על רוב העקרים שאמר בכל ה' פרקים ומעט הוספות, בדרך קצר מאד. ואומר, י"ג מלכי מלחמה, היינו י"ג תקוני דיקנא דא"א (שבאות ט"ו) בשבעה דהיינו שהי"ג מקבלים מז' תקוני גלגלתא דא"א (שבאות ו') שבעה מלכים, היינו ז' תקוני גלגלתא דז"א (שבאות כ"ו) כשהארמם מתפשטת בארץ, שהיא המלכות, הם נראו מנצחי מלחמה. שהארמם החכמה שבז' תקוני גלגלתא שהיא מכנעת השונאים דהיינו הקליפות אינה מתגלה במקומם אלא במלכות (כנ"ל אות ו') ובה נראה הנצחון על אויבי הקדושה.</p> <p>תשעה העולים במדרגות ורצים כרצונם, דהיינו ט' תקוני דיקנא דז"א, שהם עולים ורצים במדרגות, דהיינו תחילה ו"ק דנפש ואח"כ ג"ר דנפש ואח"כ ו"ק דרוח, ואח"כ ג"ר דרוח וכו' (כנ"ל אות ל"ה בהסולם) ואין מי שימחה בידם. תמשה מלכים עומדים בבהלה ולא יכלו לעמוד לפני ארבעה.</p>	<p>ושמאל, שאז יוצאים ג' קוין באמא בסוד חכמה בינה ודעת, שה"ס ד' אותיות הוי"ה, כי ב' הקוין ימין ושמאל ה"ס י"ה, וז"א שה"ס קו אמצעי שיחד אותם ה"ס ו"ה, דהיינו חסדים וגבורות שבדעת. שהחסדים ה"ס ו' והגבורות ה"ס ה', וז"ש לקמי ארבע לא יכלין למיקם, שה' אותיות אלקים שבקו שמאל דבינה, לא יכלו לעמוד לפני ההכרעה שבקו האמצעי, שה"ס ד' אותיות הוי"ה, שמיעט את הקו שמאל מג"ר דג"ר, ויחד אותם בסוד ד' אותיות הוי"ה, שה"ס תקון חב"ד. כמבואר.</p>	<p>סז ארבע מלכין וכו': אחד שביאר שד' אותיות הוי"ה נצחו ה' אותיות אלקים, כי נתקן תקון קוין בבניה בסוד חב"ד, שהם ד' אותיות הוי"ה. אומר, ארבע מלכים יוצאים ונולדים לקראת הארבעה מלכים. כלומר ד' מלכים שבז"א שהם חגת"ם, יוצאים ונאצלים מארבעה מלכים שבחב"ד שבבינה. כי מתוך שתלת מחד נפקי חד בתלת קיימא, (כנ"ל ב"א אות שס"ג ע"ש) בהון תליין כענבים באתפלא, כי החגת"ם שבז"א הם תלויים בחב"ד שבבינה כמו ענבים באשכול. מחמת שמהם יצאו, ומהם מתקיימים. נכללים בהם שבעה רצים, שהם ז"ס חג"ת נהי"מ שבמלכות הכוללת, אשר בעת שמתגלה בה החכמה הם רצים ונחפזים, בסו"ה, והחיות רצוא ושוב (כנ"ל אות י"א ע"ש). הם כלולים בד' מלכים חגת"ם. סהדין סהדותא ולא קיימין בדוכתייהו, מעידים עדות כשאינם נמצאים במקומם, כי בעת שהם מגלים הארת החכמה שנקראת עדות מוכרחים לודת ממקומם</p>

פירושו. תמשה מלכים ה"ס ה' אותיות אלקים. וד' מלכים הם ד' אותיות הוי"ה. ונודע שבעת יציאת נקודת השורק באמא, עולים אתון אל"ה ומתחברים עם אתון מ"י שנשארו במדרגה, ונתחברו שוב ה' אותיות אלקים באמא. (כנ"ל בראשית א' דף ט"ו ד"ה ההוא ע"ש) והנה אז נעשה סתימה, שמחמת חסרון חסדים גם החכמה אינה מאירה, כמ"ש שם, וז"ש, חמישה מלכין קיימין בבחילו, משום שאינם יכולים להאיר. ואז עולה ז"א בסוד נקודת החירק וממעט השמאל שעיי"ז מיוחד ימין (דפו"י דף קע"ט ע"א)

לה

ספרא דצניעותא

סח) תנאי דנהיט בש"ע דלוגין, דליג על טורין, מקפץ על גבעתא, דכתיב ^ט מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות. זנביה בפומיה, בשנוי, נקיב ופתרין גיסינ. פד נטיל ^י גיסטרא אתעביד לתלת רוחין.

חלופי גרסאות
ר לתרין.

מסורת הזהר
(ט) (שיר ב) ח"ב ונ: תק"ח קד ט"א שכ"ו.

דרך אמת זן חלק לשנים ר"ל גיסי תרי ב' צדין ובהיות המכרע ביניהם אתעביד לתלת רוחין.

חמישאה	הסולם	פרקא
<p>צדרים, כשנוסע נפסק ונחלק גופו לשלשה צדרים.</p>	<p>פירוש. אחר שכבר ביאר סדרי הארת החכמה בכל הסדרים, מבאר עתה ומסיים הענין בבחינת השמאל בפני עצמו, דהיינו רק מאור החכמה ביחסו עצמו, שמכונה נחש, (כנ"ל אות ט') ואור החכמה מכונה שעשועים, בסוד שהקב"ה משתעשע עם הצדיקים בגן עדן. (כנ"ל בא אות צ"ח ואות ק') וז"ש הויה דרהיט בש"ע דלוגין, דהיינו קו השמאל המכונה נחש שהוא מגלה חכמה המכונה ש"ע ושעשועים, בריצה, בסוד והחיות רצוא ושוב, וברלוגים דכתוב מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות, הרים הם חג"ת, ששם החסדים מכוסים, ואין מקום שם לגילוי חכמה, וע"כ החכמה מדלגת עליהם שלא להאיר בהם, והיא מקפצת ומאירה על הגבעות שה"ס נה"י, שבהם החכמה מתגלית. זנביה בפומיה, בשנוי, כי בחינת הדינים שלו שהיו בסיומו מתחילה נתקנו שיהיו בבחינת ראש, בפיו בשנוי. (כנ"ל אות ט') נקיב בתרין גיסינ. הוא מנוקב בשתי בחינות, אחת, היא מבחינת הדינין דמנעולא המתוקנים בג"ר המדרגה, ששם שורש המתקלא. ואחת היא מבחינת הדינין דמסך דחיריק שבקו האמצעי, ששם עמידת המתקלא, (כנוכר לעיל אות ה') ולולא ב' כוחות האלו הממעטים אותו, לא היה נכנע להתיחד עם קו הימין. כמ"ש שם.</p>	<p>ממקומם. כי אין המלכות מקבלת חכמה אלא בשעה שהיא כלולה במלכות שלמעלה מחוה, שהיא בסוד רביעית לחג"ת, וכלולה בהם. אבל שם אין החכמה מתגלה בה, מחמת שהיא מחוסרת חסדים, אלא אחר שיוודת משם למטה מחוה דז"א, ונעשית בסוד שביעי, אז היא מעידה עדות, דהיינו שמתגלה בה החכמה. הרי שמעידה עדות רק שלא במקומה, ובמקומה אינה יכולה להעיד. אלינא דמבסס יתיב בגו, האילן שמבשם, שהוא יסוד דז"א, המשפיע חסדים למלכות והחכמה מתבשמת בחסדים, הוא יושב בהם, בשבעה ספירות המלכות הנ"ל, בענפוי אחידן ומקננין צפריין, בענפוי המתפשטים ממנו, שהם חסדים, נאחזים ומקננים צפרים, שהם מדרגות החכמה כנ"ל המתלבשות בחסדים שלו. תחותי תמלל היותא דשליטא בההוא אלינא בתרי כבישין תחת היסוד דז"א, תחסה בצלו תחתיה, שהיא מלכות, השולטת באילן ההוא שיש בו ב' דרכים, שהוא עץ הדעת טוב ורע, שאם זכה הוא טוב לא זכה הוא רע (כנ"ל בהקסה"ז אות קכ"ג). למהך בשבעה סמכין סהרניה, בד' היון מתגלגלין בארבע סטריין, ואם זכה, שולט הטוב, ואז הולך בד' עמודים שהם חג"ת נה"מ של הנוקבא, שה"ס הארת החסדים, המסבכים את עין הדעת, ושולטים עליו, חוכה לד' חיות. אריה שור נשר אדם, שהם נה"מ, שה"ס המרכבה התחתונה, המתגלגלים בד' רוחות, שה"ס גילוי הארת החכמה, שנצח הוד הן דרום צפון ויסוד ומלכות הן מזרח ומערב. (כמבואר בארוכה לעיל בראשית א' פ"ד ד"ה פני אדם) והארת החכמה אינה מתגלה אלא בסוד הגלגול שלהם כנ"ל (בתוספתא ויחי אות קכ"ז, ע"ש בהסולם. ועי' לעיל, בשלח ל"ט ד"ה וגו').</p>
<p>ונודע, שאין הארת החכמה מתגלה בקו שמאל כשהוא לברו, מחמת שהוא מחוסר חסדים, אלא בצירוף שלשת הקוין ביחד. שאם היה חסר קו אחד מהם, לא היתה החכמה מאירה, כי אם היה חסר קו הימין, לא היה השמאל מאיר מחמת חסרון חסדים, ואם היה חסר קו האמצעי, לא היה השמאל מתיחד עם הימין לקבל ממנו חסדים, כנ"ל. וז"ש גיסטרא אתעביד לתלת רוחין, שהחויא שהוא קו השמאל, נפסק, ונחלק לשלש רוחות, דהיינו לשלשה</p>	<p>סח) הויה דרהיט בש"ע וכו': נחש הרץ בש"ע דלוגים. מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות זנבו בפיו בשנוי, נקיב בשני (דפו"י דף קע"ט ע"א)</p>	

15

ספרא דצניעותא

טז כתיב ויתהלך חנוך את האלהים. וכתוב חנוך לנער על פי דרכו. לנער הידוע. את האלהים, ולא את יי'. ואיננו, בשם זה, כי לקח אותו אלהים להקרא בשמו.

יז תלת בתי דינין, ארבע אינון. ארבע בתי דינין דלעילא. ארבע לתתא. דכתיב לא תעשו עול במשפט במדה במשקל ובמשורה. דינא קשיא. דינא דלא קשיא, דינא בשקולא, דינא דלא בשקולא. דינא רפאי. דינאפילו לא האי ולא האי.

יח ויהי פי החל האדם לרב על פני האדמה. החל האדם לרב. היינו דכתיב בשגם וגו', האדם דלעילא. וכתוב על פני האדמה. ומשה לא ידע פי קרן עור פניו, היינו דכתיב פתנות עור.

חלופי גרסאות
ש. מוסיק דינא דאפילו.

מסורת הזהר

(י) (משלי כב) ויהי פט צ"א. (ז) (ויקרא יט) ב"א שג צ"א. (ל) (שמות לד) ח"ג קלב: ה"ר חדש סב ט"ד ש"א. (ח) (בראשית ג) בראשית א' רלט צ"ה.

חמישאה

הסולם

פרקא

ב' מיני הדינים שבחוב"ב כנ"ל. שכתוב לא תעשו עול במשפט במדה במשקל במשורה אשר משפט הוא קו ימין, מדה הוא קו שמאל משקל הוא קו האמצעי, במשורה היא מלכות. ומפרש, שיש דין קשה, והוא דינין דשורק. ויש דין שאינו קשה והיינו הדינים דחולס, ויש דין במשקל, דהיינו בעת שנכללים בקו האמצעי ב' הדינים שקולים הם בחיבור אחד, וזהו בישסות דז"א, שנחשבים רק כג' מוחין, חב"ד. ויש דין שלא במשקל השהו, שב' הדינים שבקו האמצעי אינם שקולים, וזה ניכר בפני עצמו וזה ניכר בפני עצמו. וזהו באו"א שבז"א, שע"כ נחשבים ד' מוחין: חכמה ובינה חסד וגבורה. ויש דין הרפה, שאין בו אפילו לא זה ולא זה, לא דין קשה ולא שאינו קשה, והיינו קו שמאל דנוקבא, שאין בו דין קשה דשמאל דז"א, (כמ"ש בזהר אמור אות קצ"ט ד"ה סדרא תנינא ע"ש) ולא דין שאינו קשה מימין דז"א, שהרי הוא שמאל ולא ימין.

עא ויהי כי החל וגו': ויהי כי החל האדם לרב על פני האדמה. החל האדם לרב, היינו שכתוב, בשגם וגו', אשר בשגם הוא אותיות משה ש' מ' וב"ג שהן ה' וט"כ אמר הכתוב, האדם שרומו על ארס העליון דהיינו משה, שהוא מרכבה לז"א. וכתוב, על פני האדמה. אע"פ שמדרגת משה היתה למעלה בז"א שנקרא שמים, כי כתוב, ומשה לא ידע כי קרן עור פניו. היינו שכתוב, כתנת עור. שפירושו כתנת ממלכות. פירושו עור

לשלשה קוין. כי אין החכמה שבו מאירה מגופו עצמו לברו, דהיינו מקו שמאל לברו, אלא ע"י חיבור שלשת הקוין יחד, כנ"ל, ונבחן שגופו נחלק בין שלשה קוין, שכל קו נושא חלק אחד מגילוי גופו, וכשמצטרפים יחד הוא מתגלה. גיפטר, הוא מלשון, לכל טפה וטפה וכו' גסטרא בפני עצמה, דהיינו מחלקה. (ויקרא רבה ט"ו).

סט כתיב ויתהלך וגו': כתוב, ויתהלך חנוך את האלקים. וכתוב, חנוך לנער על פי דרכו. היינו לנער הידוע, שהוא המלאך מטטרון. וז"ש, חנוך, נעשה, לנער, מטטרון. את האלקים, היינו המלכות, ולא את הויה, שהוא ז"א, כי נעשה למשמש אל המלכות. ואינו פירושו שאינו בשם זה, חנוך, כי לקח אותו אלקים, להקרא בשמו. שנעשה מלאך האלקים.

ע תלת בתי דינין וכו': ג' בתי דינים, שהם ג' הזריות שבחולס שורק חירק (כמ"ש לעיל בראשית א' ט"ו ד"ה הדיא ע"ש), שהם ג' מיני דין שבג' קוין, הם ארבע. כי קו האמצעי כולל בעצמו ב' מיני הדינים שבחולס ובשורק, והם ד' בתי דינים, כי בחולס יש דינין דנוקבא שהיא המלכות שעלתה לבינה, ובשורק יש דינין דזכורא, שהוא סיתום החסדים, שתיהן יש בקו האמצעי הכוללם. ארבע בתי דינים למעלה, באו"א שבז"א, שיש שם ד' מוחין חו"ב חו"ג. ארבע בתי דינים למטה, בישסות שבז"א, אע"פ שיש שם רק ג' מוחין חו"ב ודעת, עכ"ז כולל הדעת (דפו"י דף קע"ט ע"א)

לז

ספרא דצניעותא

(עב) קרן, דכתיב וַיִּקַּח שְׂמוּאֵל אֶת קֶרֶן הַשָּׁמֶן. לית מְשִׁיחָא אֶלָּא בְּקֶרֶן, וּבְשִׁמְךָ תְּרוּם קֶרְנֵנוּ. שְׁם אֲצִמִּית קֶרֶן לְדוֹר. הֵינְנוּ עֲשִׂירָה דְּמִלְכָּא. וְאַתְיָא מִן יוֹבְלָא דְהִיא אִימָא, דְּכָתִיב וְהָיָה בְּמִשׁוֹךְ בְּקֶרֶן הַיּוֹבֵל. קֶרֶן בְּיוֹבְלָא אֲתַעְטֵר עֲשִׂירָה בְּאִימָא. קֶרֶן, דְּנָטִיל קֶרֶן יְוָרוּם לְאַתְבָּא רוּחִיהָ לִיהָ.

(עג) וְהֵאֵי קֶרֶן דְּיוֹבְלָא הוּא. וְיּוֹבֵל ה'י. וְה'י נְשִׁיבָא דְרוּחָא לְכָלָּא. וְכָלָּא תִּיבִין לְאַתְרֵיהוּ, דְּכָתִיב אָהָה יְיָ אֱלֹהִים, אֶפְדֵּי אֶתְחַזֵּי ה'י לְה'י יְיָ אֱלֹהִים אֲתַקְרִי שְׁם מְלָא וְכָתִיב וְנִשְׁגַּב יְיָ לְבָדוּ בְיוֹם הַהוּא. ע"כ סְתִים וְאַתְעֵטֵר צְנִיעוּתָא דְּמִלְכָּא, דְּהֵינְנוּ סְפָרָא דְּצְנִיעוּתָא. וְכָפָּה מֵאֵן דְּעָאֵל בְּנִפְקָא וְיִדַע שְׁבִילוֹי וְאָרְחוֹי.

(סליק פרשת תרומה)

ח'לופי גרסאות

ת וריות. א כד אתחזר ה'י לה'י ואסתלק י' פורענותא אתי לעלמא ואם לא בשביל אד'י [נ'יא אדם] הו'יה לא אתקיים עלמא וכלא אתחזר וצ'יד כתיב ונשגב וגו'. ב דנפיק וידע; וידע.

מסורת הזהר

(1) (ש"א טז). (2) (תהלים פט). (3) (שם קלב) ח"ב רמט. ח"ג רד: (4) (יהושע ו) לך קנ צ"ב. (5) (ירמיה א) לעיל אות כא צ"ס. (6) (ישעיה ב) לעיל אות ח צ"ב.

דרך אמת [ח] לך לך צו ע"א.

חמישאה

הסולם

פרקא

יובל, קרן ורוח שבו, שתשוב אליה הרוח של הבינה, דהיינו המוחין שלה.

(עג) והאי קרן דיובלא הוא: וקרן הזה הוא של יובל, ויובל, שהוא אמא, היינו ה' ראשונה של הויה. וה'י זו נושבת רוח חיים לכל, וכולם תוזרים למקומם. דהיינו כמ"ש בשנת היובל הזאת תשובו איש אל אחוזתו. שכתוב אהה אדני אלקים, דהיינו הויה בנקוד אלקים, שהיא בינה, ואדני, הוא מלכות. כשנראה ה' ראשונה לה'י תחונה דהיינו בינה למלכות, דהיינו שסתיהן מלובשות זו בזו, נקרא בשם מלא, אדני אלקים. וכשתהיה הלבשה זו בקביעות, דהיינו לעתיד לבא, אז כתוב, ונשגב ה'י לברו ביום ההוא. עד כאן נסתם ונתעטר צניעותו של המלך, דהיינו ספר הצניעות. אשרי מי שנכנס בחכמה ויצא, וידע שביליה ודרכיה.

עור היא שם המלכות, קרן הוא שם המלכות המלבשת את הבינה למעלה. ומשה לא ידע מזה שהמלכות שלו היא מלכות עליונה הרבוקה בכינה, וע"כ כתוב בו, על פני האדמה, שפירושו מלכות סתם. כמ"ש לפנינו.

(עב) קרן, דכתיב ויקח וגו': ומ"ש קרן עור, הנה קרן, הוא כמו שכתוב, ויקח שמואל את קרן השמן. אין משחת מלכים אלא בקרן, וכתוב, ובשמך תרום קרננו, וכן, שם אצמיח קרן לדוד. והיינו העשירית של המלך, שהיא מלכות שהיא ספירה עשירית דז"א, ובאה מן יובלא שהוא אמא, שכתוב והיה במשוך קרן היובל. הקרן, שהוא מלכות נתעטר ביובל, דהיינו העשירית נתעטרה באמא, שהיא בינה, שמלבישה אותה ונעשית כמו בינה, ונקראת קרן, משום שהמלכות לוקחת מן הבינה שהיא (דפו"י דף קע"ט ע"א)

